

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki****Raport Samooceny**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
Wydział Dyrygentury Symfoniczno-Operowej**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **dyrygentura**

1. Poziom/y studiów: **studia I i II st.**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek
dziedzina sztuki: sztuki muzyczne

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	8
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:	12
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	27
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	30
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	31
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	33
Część III. Załączniki	37
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	37
Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku	37
Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny	37

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.) _____	37
Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów _____	37
Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela _____	37
Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych _____	37
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____	44

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się na kierunku umieszczone są na stronie internetowej w BIP UMFC. Program studiów na kierunku *dyrygentura* zawierający efekty uczenia się został zatwierdzony przez Senat Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w dniu 24 września 2019 roku: Uchwała nr 45/217/2019 – studia I stopnia, Uchwała nr 46/218/2019 – studia II stopnia.

Kierunek studiów i specjalność		Dyrygentura, specjalność: dyrygentura symfoniczno-operowa
Poziom studiów		I stopień (6 poziom)
Profil studiów		ogólnoakademicki
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomu 6 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.		
Symbol kierunkowych/specjalnościowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK*
Wiedza:		
P6_DYR_W_01 (DYR_I)	zna zróżnicowany stylistycznie repertuar muzyki symfonicznej i operowej; zna elementy dzieł muzyki symfonicznej i operowej oraz rozumie ich wzajemne relacje; posiada wiedzę na temat poszczególnych epok historycznych oraz panujących w nich kierunków i stylów muzycznych, w tym muzyki polskiej; ma wiedzę z zakresu historii muzyki, a zwłaszcza z literatury symfonicznej i operowej; zna style muzyczne od renesansu po współczesność w podstawowym zakresie	P6S_WG_03_Sz
P6_DYR_W_012 (DYR_II)	posiada wiedzę dotyczącą analizy i interpretacji elementów dzieła muzycznego, analizowania zjawisk dźwiękowych, rytmicznych i emocjonalnych w dziełach muzycznych oraz ogólną wiedzę dotyczącą harmonii w dziełach muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem harmonii dur-moll i harmonii XX wieku; zna formy i gatunki muzyczne różnych epok oraz sposoby ich analizowania, posiada podstawową wiedzę w zakresie metod analizy muzycznej uwzględniającą warsztat i zakres pojęciowy	P6S_WG_02_Sz
P6_DYR_W_03 (DYR_III)	zna elementy problematyki budowy i działania wybranych instrumentów muzycznych, rozumie problematykę związaną ze stosowanymi technologiami w wykonawstwie muzyki	P6S_WG_05_Sz
P6_DYR_W_04 (DYR_IV)	zna tendencje rozwojowe w zakresie dyrygentury	P6S_WG_04_Sz
P6_DYR_W_05 (DYR_V)	zna i rozumie aspekty prawne związane z wykonywaniem zawodu dyrygenta, ze szczególnym uwzględnieniem prawa autorskiego	P6S_WG_07_Sz
P6_DYR_W_06 (DYR_VI)	zna powiązania i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami wykonawstwa muzyki orkiestrowej	P6S_WG_06_Sz
P6_DYR_W_07 (DYR_VII)	ma wiedzę o podstawowych zagadnieniach interpretacji dyrygenckiej oraz o roli dyrygenta i jego podstawowych zadaniach	P6S_WG_01_Sz

Umiejętności:		
P6_DYR_U_01 (DYR_VIII)	świadomie tworzy i realizuje własne koncepcje wykonawcze twórczości orkiestrowej; potrafi poprowadzić wykonanie koncertowe dzieła orkiestrowego i operowego; zna i poprawnie wykonuje podstawowy repertuar muzyki orkiestrowej i operowej, ma doświadczenie w wykonywaniu repertuaru od baroku po współczesność	P6S_UW_08_Sz
P6_DYR_U_02 (DYR_IX)	posiada dobre nawyki dotyczące techniki dyrygenckiej umożliwiające operowanie ciałem w sposób wydajny, fizjologicznie bezpieczny, ekspresyjny, sugestywny i adekwatny do zamierzeń interpretacyjnych; posiada podstawowe dyrygenckie umiejętności manualne	P6S_UW_10_Sz
P6_DYR_U_03 (DYR_X)	potrafi wykorzystywać wiedzę historyczną do opracowania partytury pod kątem wykonawczym, analizuje i interpretuje dzieła muzyczne z różnych epok wykorzystując wyobraźnię, intuicję i emocjonalność	P6S_UW_11_Sz
P6_DYR_U_04 (DYR_XI)	potrafi prowadzić próby z orkiestrą; potrafi prowadzić próby z zespołem chóralnym, potrafi właściwie zachować się podczas występów i publicznych prezentacji	P6S_UW_13_Sz P6S_UU_13_Sz
P6_DYR_U_05 (DYR_XII)	posiada umiejętność instrumentowania utworów solowych na większe zespoły instrumentalne, w tym orkiestry, wykonuje na fortepianie partie poszczególnych grup instrumentalnych złożonej partytury, potrafi odnaleźć i przekazać idee zawarte w utworze	P6S_UW_11_Sz
P6_DYR_U_06 (DYR_XIII)	ma umiejętności słuchowe pozwalające na swobodne wykonywanie zawodu dyrygenta	P6S_UW_09_Sz
P6_DYR_U_07 (DYR_XIV)	umie stosować różne techniki polifoniczne we własnych konstrukcjach dźwiękowych, rozpoznaje techniki polifoniczne stosowane w utworach różnych epok	P6S_UW_11_Sz
P6_DYR_U_08 (DYR_XV)	potrafi dokonywać syntezy informacji pochodzących z zajęć i zdobytych samodzielnie oraz prezentować rezultaty tak zdobytej wiedzy w formie pisemnej i ustnej	P6S_UK_14_Sz P6S_UK_15_Sz
P6_DYR_U_09 (DYR_XVI)	posługuje się nowożytnym językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK_09
P6_DYR_U_10 (DYR_XVII)	swobodnie operuje materiałem dźwiękowym dobierając akompaniament adekwatny do linii melodycznej, posiada umiejętność stosowania zasad harmonii funkcyjnej i niefunkcyjnej, potrafi zrealizować akompaniament fortepianowy bez tekstu nutowego	P6S_UW_12_Sz
Kompetencje społeczne:		
P6_DYR_K_01 (DYR_XVIII)	doskonali swój warsztat dyrygencki oraz pogłębia wiedzę teoretyczną i praktyczną w swojej dziedzinie, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz wykazuje się umiejętnością organizacji pracy oraz kontrolowania swoich zachowań w warunkach związanych z publicznymi prezentacjami	P6S_KK_16_Sz P6S_KK_17_Sz
P6_DYR_K_02 (DYR_XIX)	potrafi zadbać o najwyższy poziom artystyczny występów i publicznych prezentacji, w których bierze udział, wykorzystując intuicję, zdolność twórczego myślenia i twórczej pracy podczas samodzielnego podejmowania niezależnych prac	P6S_KK_17_Sz
P6_DYR_K_03 (DYR_XX)	w sposób naukowy podejmuje krytyczne refleksje nad stanem dyrygentury orkiestrowej i operowej	P6S_KO_19_Sz P6S_KR_19_Sz
P6_DYR_K_04 (DYR_XXI)	efektywnie komunikuje się i inicjuje działania w społeczeństwie oraz prezentuje zadania w przystępnej formie, w tym z zastosowaniem technologii informacyjnych	P6S_KO_20_Sz P6S_KR_20_Sz
P6_DYR_K_05 (DYR_XXII)	organizuje pracę zespołu orkiestrowego w ramach projektów artystycznych, wie na czym polega społeczna rola dyrygenta	P6S_KO_18_Sz P6S_KR_18_Sz

*Sz – odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK dla dziedziny sztuki

Kierunek studiów i specjalność	Dyrygentura, specjalność: dyrygentura symfoniczno-operowa	
Poziom studiów	II stopień (7 poziom)	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomu 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.		
Symbol kierunkowych/specjalnościowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK*
Wiedza:		
P7_DYR_W_01 (DYR_I)	gruntownie poznał repertuar muzyki symfonicznej i operowej wraz z trendami rozwojowymi tego repertuaru	P7S_WG_02_Sz
P7_DYR_W_02 (DYR_II)	zna techniki kompozytorskie stosowane w XX i XXI wieku na poziomie rozszerzonym; posiada podstawową wiedzę dotyczącą warsztatu kompozytorskiego	P7S_WG_01_Sz
P7_DYR_W_03 (DYR_III)	wyraża własne koncepcje artystyczne wykazując się umiejętnością zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu budowy dzieła muzycznego	P7S_WG_03_Sz
P7_DYR_W_04 (DYR_IV)	posiada wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i społecznych w ujęciu historycznym z uwzględnieniem problematyki oceny i wartości; poznaje wybrane zagadnienia dotyczące sztuki i filozofii XX wieku; ma szeroką wiedzę na temat kontekstu historycznego kultury (w tym muzyki), dostrzega jej związek i wpływ, jaki wywiera na różne dziedziny życia	P7S_WG_04_Sz
P7_DYR_W_05 (DYR_V)	posiada wiedzę dotyczącą prawa autorskiego, istoty marketingu w kulturze, działań marketingowych w zarządzaniu kulturą oraz zarządzania instytucjami kultury wraz z trendami rozwojowymi nowoczesnych modeli zarządzania takimi instytucjami	P7S_WG_07_Sz
P7_DYR_W_06 (DYR_VI)	na podstawie zdobytej wiedzy i doświadczenia praktycznego potrafi skonstruować program koncertu muzyki orkiestrowej i operowej, posługuje się technologiami stosowanymi w danej dyscyplinie artystycznej	P7S_WG_05_Sz P7S_WG_06_Sz
Umiejętności:		
P7_DYR_U_01 (DYR_VII)	posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, przygotowywanie i realizację własnych, rozbudowanych koncepcji artystycznych w zakresie dyrygentury symfoniczno-operowej; potrafi budować obszerny repertuar muzyki orkiestrowej i operowej, a wykonania i interpretacje pod jego kierownictwem charakteryzuje wysoki poziom artystyczny; swobodnie interpretuje muzykę orkiestrową i operową	P7S_UW_08_Sz
P7_DYR_U_02 (DYR_VIII)	posiada umiejętność tworzenia opracowań i drobnych kompozycji muzycznych przeznaczonych na różne składy instrumentalne w oparciu o własne predyspozycje twórcze i warsztat kompozytorski	P7S_UW_11_Sz P7S_UU_11_Sz

P7_DYR_U_03 (DYR_IX)	potrafi prowadzić próby z orkiestrą, chórem i solistami; potrafi dyrygować koncertami i spektaklami muzyki operowej; odpowiedzialnie podchodzi do występów estradowych oraz wykazuje się umiejętnością nawiązywania kontaktu z publicznością poprzez odpowiednie przekazanie idei i treści dzieła muzycznego	P7S_UW_09_Sz
P7_DYR_U_04 (DYR_X)	potrafi swobodnie przekazać własną interpretację wykonując muzykę fortepianową, akompaniament fortepianowy, opanował grę na instrumencie innym niż fortepian, potrafi improwizować; biegle czyta partytury i odtwarza je na fortepianie; biegle tworzy wyciągi fortepianowe	P7S_UW_10_Sz
P7_DYR_U_05 (DYR_XI)	doskonali swoje umiejętności w pracy z zespołem orkiestrowym w zakresie wybranego stylu, typu repertuaru, bądź twórczości wybranego kompozytora	P7S_UW_09_Sz
P7_DYR_U_06 (DYR_XII)	ma wysoko rozwinięty warsztat dyrygencki, w tym umiejętności słuchowe pozwalające na swobodne wykonywanie zawodu dyrygenta	P7S_UW_11_Sz P7S_UU_11_Sz
P7_DYR_U_07 (DYR_XIII)	przygotowuje obszernie prace pisemne i wystąpienia ustne, dotyczące zagadnień związanych z dyrygenturą symfoniczno-operową, odwołując się do źródeł pisanych i elektronicznych	P7S_UK_12_Sz
P7_DYR_U_08 (DYR_XIV)	jest przygotowany do objęcia kierownictwa artystycznego zespołów orkiestrowych, przeciwdziała lękom i stresom związanym z publicznymi występami, wykazuje się umiejętnością nawiązywania kontaktu z publicznością	P7S_UK_13_Sz
P7_DYR_U_09 (DYR_XV)	ma umiejętności w zakresie nowożytnego języka obcego, obejmujące terminologię dotyczącą studiowanego kierunku, na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK_12
Kompetencje społeczne:		
P7_DYR_K_01 (DYR_XVI)	wykazuje się pogłębioną umiejętnością integrowania wiedzy z zakresu wszystkich dziedzin muzyki, dostrzega nieustającą konieczność samokształcenia i doskonalenia warsztatu własnego oraz innych osób	P7S_KK_14_Sz
P7_DYR_K_02 (DYR_XVII)	potrafi zainspirować, zaplanować, zorganizować i skoordynować prace artystyczne, wykazując się umiejętnościami zbierania, analizowania i interpretowania informacji, rozwijania idei i formułowania krytycznej argumentacji	P7S_KR_18_Sz
P7_DYR_K_03 (DYR_XVIII)	samodzielnie podejmuje decyzje dotyczące rozwiązywania problemów artystycznych w zakresie nowych i kompleksowych działań, które podejmuje i w których bierze udział, na podstawie zdobytego doświadczenia psychologicznego, potrafi świadomie planować ścieżkę swojej kariery zawodowej	P7S_KK_15_Sz
P7_DYR_K_04 (DYR_XIX)	prezentuje skomplikowane i wysoko wyspecjalizowane zadania i projekty artystyczne w logicznej formie, potrafi poddać wnikliwej i krytycznej analizie działania artystyczne własne i innych	P7S_KO_17_Sz
P7_DYR_K_05 (DYR_XX)	planuje, koordynuje, negocjuje warunki niezbędne dla właściwej realizacji i przebiegu przedsięwzięć artystycznych oraz przewodniczy działaniom zespołów muzycznych, współdziałaniem na płaszczyźnie odtwórczej w obrębie zespołów wykonawczych	P7S_KK_16_Sz

*Sz – odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK dla dziedziny sztuki

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Szymon Kawalla	prof. dr hab. / profesor / Dziekan Wydziału Dyrygentury Symfoniczno-Operowej
Rafał Janiak	dr / adiunkt
Przemysław Zych	mgr / asystent

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina kształci studentów na dziewięciu wydziałach w Warszawie oraz na Wydziale Instrumentalno-Pedagogicznym, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki w Białymstoku, w następujących kierunkach: kompozycja i teoria muzyki, dyrygentura, instrumentalistyka, jazz i muzyka estradowa, wokalistyka, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, muzyka kościelna, taniec, reżyseria dźwięku. Uczelnia prowadzi studia pierwszego (licencjat) i drugiego stopnia (magister sztuki). Od roku akademickiego 2006/2007 Uniwersytet prowadzi także studia doktoranckie. Każdego roku Uczelnię kończy około 250 dyplomantów. W Uczelni studiuje blisko 1000 studentów.

Studia na kierunku dyrygentura mają na celu wszechstronne, teoretyczne i praktyczne przygotowanie studenta, aby ten po ukończeniu studiów rozporządzał możliwie doskonałym rzemiosłem, pozwalającym mu na realizację dzieł symfonicznych, oratoryjno-kantatowych oraz operowych w stopniu odpowiadającym wymogom stawianym dzisiaj współczesnej sztuce wykonawczej. Klasy dyrygentury prowadzą profesorowie: Tomasz Bugaj, Szymon Kawalla, Monika Wolińska oraz Jan Miłosz Zarzycki.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż Wydział Dyrygentury Symfoniczno-Operowej funkcjonuje od października 2019 jako wynik restrukturyzacji UMFC w wyniku wprowadzenia założeń reformy szkolnictwa wyższego. Większość informacji zawartych w niniejszym raporcie samooceny za lata 2014-2020 odnosić się będzie do dokonań poprzednio funkcjonującej jednostki – Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki, którego dziekanem był prof. dr hab. Szymon Kawalla – piastujący obecnie tę funkcję w ramach nowo powstałego wydziału.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku dyrygentura obejmuje szerokie spektrum zagadnień niezbędnych zarówno do poznania, zrozumienia i opisu całego bogactwa świata muzycznego od strony teoretycznej, jak i do realizacji wszelkich przedsięwzięć praktycznych i interpretacyjnych. Pokrywa się z obszarem niezbędnej dla studenta wiedzy i umiejętności zakorzenionych w historycznym ujęciu zagadnień muzycznych, w pełni odpowiada na zadania stawiane przez muzyczną teraźniejszość, w ujęciu lokalnym i globalnym, oraz śmiało i z sukcesami sięga ku wyzwaniom przyszłości, zarówno w aspekcie rozwoju myśli, jak i rozwoju technologii. We wszystkich wskazywanych przez praktykę muzyczną kryteriach koncepcja edukacyjna jawi się jako spójna, komplementarna i efektywna, pozostająca w pełnym rezonansie merytorycznym i praktycznym z misją uczelni, dopełniając ją i wzbogacając unikalnymi charakterystykami. Wszechstronność wykształcenia ma zasadnicze znaczenie dla takiego ukształtowania sylwetki absolwenta, by mając mocne podstawy w zakresie wiedzy i umiejętności był przygotowany do ciągłego wzbogacania warsztatu o nowe narzędzia i tym samym do profesjonalnej działalności na wielu polach.

Jednym z istotniejszych wymiarów tak rozumianej koncepcji kształcenia – umocowanej zarówno w misji uczelni, strategii jednostki edukacyjnej, jak i w rozpoznaniu potrzeb i zadań życia muzycznego, popartym doświadczeniem wielu pokoleń wybitnych postaci – jest silny i niesłabnący związek założeń edukacyjnych i sposobów ich realizacji z nieustannie żywą tradycją pedagogiczną, zakorzenioną w wielowiekowej historii, a będącą sumą doświadczeń prawdziwie wielkich postaci – artystów, pedagogów, patriotów, mężów stanu (Chopin, Szymanowski, Młynarski, Paderewski). Liczne trudne sytuacje historyczne (od potrzeb organizacji całego etosu edukacji muzycznej od podstaw aż po wyzwania czasu wojen, braku technicznych i lokalowych możliwości prowadzenia edukacji) pozwoliły, dzięki ogromnemu oddaniu idei i zrozumieniu misji, wykształcić strategię i podejście, których zastosowaniu koncepcja i praktyka zawdzięcza zarówno głębię, jak i skuteczność. Nadrzędnym, stale obecnym w procesie edukacyjnym przesłaniem jest potrzeba kształcenia nie tylko muzyków-zawodowców, ale także w pełni ukształtowanych intelektualnie i duchowo humanistów.

Dla zarysowania koncepcji kształcenia niezbędne jest również podkreślenie trudnych do przecenienia korzyści płynących z faktu, że kierunek dyrygentura (podobnie zresztą jak w znacznej mierze cała Uczelnia) oferuje – jako jedna z niewielu współczesnych metod edukacji – strategię zasadzającą się na relacji „mistrz–uczeń”. Dodać należy, że relacja ta w oczywisty sposób zachodzi podczas zajęć indywidualnych, ale i zajęcia grupowe obejmują nieduże liczbowo zespoły, stąd proces interakcji studenta i pedagoga zachodzi na prawdziwie głębokim podłożu, a indywidualizacja kształcenia ma szanse szerokiego zastosowania. Bez względu na uwarunkowania sytuacyjne czy przeobrażenia kulturowe relacja mistrz–uczeń zawsze postrzegana była i jest jako kluczowa, zarówno w prawdziwie głębokim kształceniu artysty, jak i w kontekście utrzymania i budowania autorytetu – etosu, bez którego niemożliwe jest rozumienie i praktykowanie sztuki i, w dalszym przełożeniu, społeczne umocowanie jednostki.

Z pomocą tak zakrojonej koncepcji przychodzi kolejna płaszczyzna dogodna do realizacji całościowej misji uczelni, a jednocześnie tak dobrze sprawdzająca się w przypadku opisywanego kierunku. Jest to bowiem przestrzeń w wyjątkowy sposób łącząca praktykę

i teorię. Studenci kierunku stymulowani są w swych działaniach z obu stron, otrzymując w ten sposób kolejne kompletne narzędzie do realizacji swych celów i rozumienia pełnego spektrum zagadnień związanych z przedmiotem swych studiów.

Taki związek teorii i praktyki zyskuje dodatkowe wymiary w postaci koniecznej dla pełnego funkcjonowania współpracy z innymi jednostkami uczelni oraz poprzez zorientowanie na działania międzyobszarowe i przenikanie się środowisk, jak to ma miejsce w przypadku aktywnego udziału studentów w programach takich jak Erasmus+, czy szerokie poparcie, jakim cieszą się rozmaite działania skierowane poza uczelnię, wymagające dobrego przygotowania teoretycznego, sprawdzonego potem z sukcesem w praktyce. Międzynarodowa ranga Uczelni znajduje w szczególności potwierdzenie w ścisłej współpracy wykładowców opisywanego kierunku z wieloma wydziałami i instytucjami w Europie i na świecie.

Działalność pozadydaktyczna kierunku obejmuje publikacje naukowe, partytury i płyty CD, publikacje w czasopiśmie, udział w konferencjach, seminariach, sympozjach o zasięgu międzynarodowym, organizowanych przez wiodące ośrodki artystyczne i badawcze w kraju i zagranicą, itp. Ponadto sfera pozadydaktyczna dotyczy koncertów, na których swoje interpretacje prezentują zarówno pedagodzy jak i studenci. Podobnie organizowane są sesje naukowo-artystyczne i publikacje, stanowiące inspirację do dalszych przedsięwzięć artystyczno-naukowych. Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina prowadził szeroko zakrojoną działalność koncertową. Corocznie organizuje około 200 koncertów, w tym prestiżowy cykl „Środa na Okólniku”, którego wieczory symfoniczne powstają przy bliskiej współpracy z Wydziałem Dyrygentury Symfoniczno-Operowej.

Relacja między badaniami naukowymi a procesem kształcenia jest dwustronną zależnością natury merytorycznej, technologicznej, finansowej i artystycznej, i w oczywisty sposób kształtuje zarówno poziom kształcenia, jak i interpretacje mechanizmów badawczych.

Obszar artystyczny – zwłaszcza kreacja dzieła i interpretacja dzieła jako przedmiot wielopłaszczyznowej edukacji – jest od pierwszych swych chwil w historii naszej kultury zarówno wdzięczną przestrzenią badawczą, jak i źródłem obserwacji, wniosków i metod, których zastosowanie wyznacza kierunek rozwoju całej kultury czy, idąc dalej, cywilizacji.

Tak jak sfera badań naukowych odłączona od zagadnień edukacyjnych straci właściwe rozpoznanie trudnego, wymagającego terenu, tak właściwie pojęty proces kształcenia w materii o takim bogactwie i głębi, pozbawiony wymiaru badawczego stanie się uboższy o cały arsenał wiedzy, płynących z niej wniosków i technik zastosowania, proces kształcenia artystycznego w wymiarze twórczym i analitycznym odzierając z należnej mu unikalnej zdolności do kształtowania wybitnych osobowości artystycznych i, szerzej, obywateli społeczeństw.

Rozmiary doraźnych korzyści i zasięg przewidywalnych zysków płynących z pełnego zrozumienia związku działania badawczego z edukacyjnym uwidacznia niniejszy wykaz, w sposób przejrzysty dowodząc zasięgu i głębokości wpływu badań naukowych na proces kształcenia oraz niekwestionowanej znakomitości wynikających z tego połączenia efektów, obustronnie przekładających się – zarówno wprost, jak i długofalowo – na poziom kultury i wiedzy.

Dobre wykorzystanie tego potencjału jest chlubą Katedry Dyrygentury, zaś wieloletnia tradycja łączenia spojrzenia naukowego z działaniami w sferze edukacji oraz fakt, że sam przedmiot w swej głębokiej naturze, właściwie zrozumiany, ujawnia oczywistą konieczność stworzenia dla związku badań naukowych z procesem kształcenia jak najlepszego środowiska ludzkiego,

finansowego, infrastrukturalnego i technicznego, stanowi przedmiot merytorycznej troski Katedry oraz zadanie, z którym radzi sobie ona znakomicie, mocą płynącą ze zdobytej w procesie badawczym wiedzy, nasycając edukację wyjątkowo cennymi przymiotami, dzięki którym zasięg działań artystycznych można i należy uznać za wybitny w skali globalnej.

Poprzez szeroki zakres kontaktów z instytucjami muzycznymi w kraju i zagranicą proces opracowywania koncepcji kształcenia na Wydziale Dyrygentury Symfoniczno-Operowej i jej doskonalenie odbywa się w sposób dynamiczny i nieprzerwany. Doświadczenia wynikające z pracy z zawodowymi zespołami orkiestrowymi stanowią wieloaspektowy wkład w refleksję nad problematyką dydaktyki i warsztatu dyrygenckiego oraz zmieniającymi się stale tendencjami zarówno w zakresie repertuaru jak i trendów interpretacyjnych i stylistycznych. Tego typu współpraca przynosi obopólne korzyści, przynoszące autentyczne i budujące wartości m.in. podczas wysoko ocenianych zarówno przez kadre naukowo-dydaktyczną, jak i publiczność renomowanych sal koncertowych podsumowujących okres studiów koncertów dyplomowych obu poziomów kształcenia. Nie do przecenienia pod względem wymiany myśli i doświadczeń jest fakt organizowania oraz uczestniczenia członków Katedry Dyrygentury w konferencjach i seminariach naukowych, dotyczących problematyki merytorycznej, historycznej oraz estetycznej.

Absolwent studiów I stopnia kierunku dyrygentura wyposażony jest w pełen zakres wiedzy i umiejętności w zakresie problematyki merytorycznej, wraz z niezbędnymi i rozległymi kompetencjami społecznymi. Główne pole jego przyszłej działalności stanowić będzie interpretacja wielowiekowej tradycji muzyki symfonicznej i operowej, dlatego jest w pełni zaznajomiony z literaturą, stylami muzycznymi i technikami kompozytorskimi oraz potrafi skutecznie i zgodnie z zasadami przeprowadzić stosowne analizy realizowanego w praktyce repertuaru. Charakterystyczną cechą absolwenta kierunku dyrygentura jest rozwijana na wszystkich etapach konieczność autodydaktyki, obejmująca poszukiwanie nowych tendencji w zakresie warsztatu, jego doskonalenie oraz refleksja nad stosowanymi środkami. Nie bez znaczenia jest również opanowanie języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego wraz z umiejętnym posługiwaniem się językiem włoskim jako głównym nośnikiem treści w tradycji teatru operowego. Wraz z dbałością o odpowiedni poziom prezentacji artystycznej, uzyskiwany w wieloaspektowym procesie organizacji, budowania kontaktów i sięgania do naukowej, krytycznej refleksji absolwent studiów I stopnia jest gotowy zarówno do rozpoczęcia pracy zawodowej w roli asystenta (np. w ramach programu Dyrygent-Rezydent IMiT czy ofert wynikających z działalności poszczególnych instytucji muzycznych) oraz podjęcia studiów II stopnia, jak również pracy w szkolnictwie muzycznym I stopnia, przy uwzględnieniu zdobycia stosownych kwalifikacji pedagogicznych.

Absolwent studiów II stopnia kierunku dyrygentura posiada podobnie jak w przypadku studiów I st. odpowiedni zakres wiedzy i umiejętności, rozszerzony jednak o treści zaawansowane pod względem trudności merytorycznej i problemowej. Jego doświadczenie praktyczne obejmuje już wielkie dzieła symfoniczne oraz wokalnie-instrumentalne, często wymagające monumentalnych środków wykonawczych, dla którego zaplecze stanowi poszerzona znajomość stylów i literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem technik kompozytorskich i nurtów XX i XXI wieku. W wyniku podejmowanych prac nad budowaniem metod samokształcenia jest zdolny prezentować zaawansowane i wysoko wyspecjalizowane projekty artystyczne, których realizacja, zgodna z zasadami współpracy ze zbiorowością społeczną i w oparciu o reguły marketingu w kulturze, oparta jest o najwyższe wymagania, wynikające z umiejętności krytycznej analizy i formułowania właściwych wniosków. Dodatkowym czynnikiem umożliwiającym międzynarodową działalność jest opanowanie języka obcego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Absolwent studiów II st. na opisywanym kierunku jest przygotowany do objęcia kierownictwa artystycznego zespołów orkiestrowych, a także pracy naukowej i dydaktycznej na poziomie akademickim oraz w szkolnictwie muzycznym II stopnia, w tym wypadku oczywiście przy uwzględnieniu stosownych kwalifikacji pedagogicznych

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

W ostatnim procesie parametryzacji za lata 2012-2016 istniejący do 2019 r. Wydział Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki, w skład którego wchodziła Katedra Dyrygentury, uzyskał kategorię naukową A, jako jedyny z całego UMFC.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Efekty kształcenia opracowywane były przez zespoły wybitnych profesorów – pedagogów i artystów, na bazie ich wieloletnich doświadczeń w nauczaniu wieloaspektowej sztuki dyrygenckiej. Stąd ich głęboka korelacja z dyscyplinami artystycznymi i naukowymi, do których się odnoszą, a także racjonalne odniesienie do aktualnych zjawisk społecznych i wymagań kulturotwórczych.

Program studiów pierwszego stopnia w specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa determinowany jest uzyskaniem szerokiego zakresu wiedzy, dotyczącej warsztatu dyrygenckiego, w tym w szczególności: czytania partytur, instrumentoznawstwa i instrumentacji, gry na fortepianie, harmonii czy kontrapunktu. Wraz z zagadnieniami dotyczącymi posługiwania się słuchem muzycznym w zakresie analizy i interpretacji elementów dzieła muzycznego, umożliwiają one studentowi praktyczne ich stosowanie, głównie w zakresie działalności wykonawczej i interpretacyjnej. W procesie dydaktycznym student przyswaja ponadto niezbędne dla rozwoju wyżej wymienionych podstawowe treści w zakresie współczesnych technik kompozytorskich, analizy form i gatunków różnych epok, historii muzyki powszechnej i polskiej, akustyki muzycznej oraz praktycznej gry na instrumentach. W zakresie umiejętności rozwija on swój kunszt dyrygencki podczas tradycyjnych zajęć z akompaniamentem duetu fortepianowego, a także prowadząc przynajmniej raz w semestrze próby z profesjonalnym zespołem orkiestrowym. Od kilku lat rolę tę pełni uznana Orkiestra Polskiego Radia. Dzięki współpracy z Polskim Radiem zajęcia odbywają się w znakomitych salach radiowych, a coroczne egzaminy licencjackie, jak również szereg egzaminów dyplomowych II stopnia mają miejsce w prestiżowym Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego. Za niezwykle ważny element budowania warsztatu i gromadzenia niezbędnych doświadczeń należy także uznać praktyki operowe odbywające się przy ścisłej współpracy z Teatrem Wielkim – Operą Narodową, podczas których studenci mają możliwość zapoznać się z wieloaspektową problematyką działalności dyrygenta teatru muzycznego. Od kilkunastu lat trwa również współpraca Uniwersytetu z Filharmonią Narodową. Dzięki życzliwości kolejnych władz tej prestiżowej instytucji młodzi adepci sztuki dyrygenckiej mają możliwość uczestniczenia w charakterze obserwatorów podczas prób do koncertów Orkiestry Symfonicznej FN. Do dyspozycji studentów pozostają również mniejsze zespoły, jak choćby Zespół wokalny-instrumentalny czy orkiestry dęte współpracujące na stałe z UMFC. Niezwykle ważny wkład w rozwój warsztatu dyrygenckiego stanowi możliwość praktycznej współpracy z zespołem muzyki nowej – Chopin University

Modern Ensemble, której finał stanowią koncerty prezentujące zarówno dokonania kompozytorów – studentów i pedagogów UMFC, jak i uznanych dzieł współczesnych. W ramach zajęć metodycznych istnieje ponadto możliwość realizacji praktyk z zespołami szkół muzycznych II stopnia, odbywających się m.in. w Zespole Szkół Muzycznych im. O. Kolberga w Radomiu, w prestiżowej Sali Koncertowej im. Krzysztofa Pendereckiego. Podbudowę dla powyższych stanowi właściwe wykorzystanie nabytych umiejętności oraz wiedzy, szczególnie w zakresie analizy i interpretacji dzieł muzycznych z różnych epok, wraz z ujęciem syntetycznym. Za ważny efekt kształcenia uznać należy również umiejętność świadomego i samodzielnego zdobywania informacji, jak również ich prezentacji w formie ustnej i pisemnej, szczególnie w formie samodzielnej pracy naukowej, spełniającej kryteria pracy licencjackiej. Dzięki wszystkim powyższym uzyskuje również merytoryczne i metodyczne przygotowanie do pracy w szkolnictwie muzycznym I stopnia, przy uwzględnieniu zdobycia stosownych kwalifikacji pedagogicznych.

Samodzielność i zdolność efektywnego wykorzystania zarówno nabytej wiedzy i umiejętności, jak i własnych zdolności stanowią podstawy kompetencji społecznych uzyskanych podczas studiów pierwszego stopnia. Szczególnie istotna jest w tym względzie umiejętność samooceny, konstruktywnej krytyki i autorefleksji umożliwiająca rozbudzanie wewnętrznej motywacji i właściwą organizację pracy, prowadzące do dalszego rozwoju.

Studia drugiego stopnia stanowią zaawansowane rozszerzenie powyższych efektów wraz z uzupełnieniem o niezbędne dodatkowe zagadnienia, jak propedeutyka kompozycji, szeroki zakres literatury specjalistycznej, czy elementy marketingu w kulturze. Szczególnie ważna dla rozwoju warsztatu dyrygenckiego jest możliwość asystowania uznanym artystom-dyrygentom podczas prób do koncertów symfonicznych odbywających się w ramach prestiżowego cyklu „Środa na Okólniku”. Studenci, podobnie jak na studiach pierwszego stopnia, prowadzą przynajmniej raz w semestrze próby z profesjonalnym zespołem orkiestrowym – symfonicznym lub dętym oraz mniejszymi zespołami, jak choćby Zespół wokalo-instrumentalny czy Chopin University Modern Ensemble. Wysoko rozwinięta osobowość, umożliwiająca tworzenie, przygotowywanie oraz realizację własnych koncepcji naukowych i artystycznych, jest podstawą samodzielnego, ale też inspirującego działania dla środowiska. Konsekwencją jest nabycie umiejętności współpracy w różnych gremiach podczas realizacji rozmaitych projektów artystycznych i naukowych. W kontekście późniejszej pracy zawodowej ważna jest również uzyskiwana w toku studiów świadomość konieczności ochrony własności intelektualnej i artystycznej. Wraz ze zdobyciem kwalifikacji pedagogicznych, absolwent studiów magisterskich zdobywa również zaawansowane przygotowanie merytoryczne do pracy w szkolnictwie muzycznym, nie tylko I, ale i II stopnia.

Na wszystkich poziomach kształcenia obu specjalności istnieje możliwość nauki wybranego języka obcego, której celem jest ostatecznie przede wszystkim znajomość nomenklatury specjalistycznej, umożliwiająca przygotowanie, bądź tłumaczenie tekstów naukowych, czy też publicznej prezentacji. Język obcy realizowany jest w ramach obowiązkowych zajęć dydaktycznych. Student kończący studia pierwszego stopnia wykazuje umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, natomiast student kończący studia drugiego stopnia – dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Znajomość języka obcego jest potwierdzana egzaminem określającym znajomość języka obcego na wymaganym poziomie.

W ramach studiów I stopnia prowadzone są również obowiązkowe zajęcia z języka włoskiego – niezwykle istotnego dla zawodu dyrygenta, nie tylko ze względu na nomenklaturę muzyczną,

ale przede wszystkim jako przygotowanie do pracy z wielkim dziedzictwem włoskiej tradycji operowej.

Dla studiów licencjackich i magisterskich obowiązują programy studiów oparte o efekty uczenia się. Zdaniem zespołu opracowującego specjalnościowe efekty uczenia się, korespondują one ze specyfiką studiów. Program zaś dostosowany jest do efektów uczenia się i umożliwia ich osiągnięcie.

Do kluczowych treści kształcenia na kierunku Dyrygentura należą przede wszystkim te związane bezpośrednio z poszczególnymi zagadnieniami sztuki muzycznej. Szczególnie ważnym elementem jest budowanie warsztatu dyrygenckiego w oparciu o wiedzę, zdobywaną poprzez praktykę i ćwiczenia, a także w równym stopniu poprzez metody analityczne. Nie do przecenienia jest w tym względzie unikatowy system pracy oparty na relacji mistrz-uczeń, dający wykładowcy możliwość indywidualnego dostosowywania treści nauczania i problematyki zajęć w oparciu o potrzeby i wymagania studenta. Dodatkowo stały kontakt z wybitnym artystą daje głębokie podstawy dla jednego z najważniejszych efektów uczenia się, jakim jest rozwijanie osobowości artystycznej umożliwiającej tworzenie, przygotowywanie i realizację własnych koncepcji artystycznych. W procesie dydaktycznym obu poziomów dobór zagadnień związany jest ściśle z przewidywanymi efektami uczenia się, co możliwe jest również dzięki ścisłej korelacji przedmiotów rozbudowujących zakres wiedzy i rozwijających umiejętności analityczne i metodologiczne z przedmiotami wymagającymi wkładu twórczego, opartymi o zagadnienia praktyczne. Kształcenie umiejętnego posługiwania się słuchem muzycznym wraz ze zdobywaniem wiedzy z zakresu instrumentoznawstwa, instrumentacji, historii muzyki, form, gatunków i stylów, kontrapunktu, harmonii czy współczesnych technik kompozytorskich jest dostosowane do każdego z poziomów kształcenia i stanowi fundament dla praktycznych umiejętności w tych dziedzinach. Jest również podstawą umiejętności stosowania warsztatu analitycznego w danym kontekście stylistycznym, technicznym i historycznym, adekwatnie do danego poziomu kształcenia.

Wszystkie moduły zajęć wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Wśród form dominującą rolę pełnią wykłady i ćwiczenia, uzupełniane o seminaria. Liczba godzin przypisana dla poszczególnych przedmiotów odzwierciedla ich wagę dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i jest wynikiem stałej troski poszczególnych ciał kolegialnych wchodzących w strukturę uczelni – od poszczególnych katedr poprzez rady wydziałów aż po senat. Wiele z przedmiotów wymaga dodatkowego nakładu pracy ze strony studenta, co znajduje swoje odzwierciedlenie w adekwatnej liczbie przypisanych punktów ECTS.

Studia obu stopni obejmują wspomniane już zajęcia indywidualne i grupowe, stąd liczba uczęszczających na zajęcia mieści się w szerokiej skali, sięgającej kilkudziesięciu osób. Duże grupy są przede wszystkim domeną przedmiotów wchodzących w skład zajęć fakultatywnych i stanowią istotny wkład wydziału w kształtowanie zaplecza teoretycznego dla studentów wszystkich wydziałów. Na opisywanym kierunku dominują jednak niewielkie, kilkuosobowe grupy, których liczebność wynika głównie z wysoce specjalistycznych treści, ściśle związanych ze studiami dyrygenckimi, współdzielonych z kierunkami takimi jak kompozycja, czy teoria muzyki. Dzięki tej tendencji zajęcia grupowe, pozostające w ścisłej korelacji z programami nauczania są w sposób niezwykle precyzyjny przyporządkowane do odpowiednich form ich realizacji, a co za tym idzie – formy te umożliwiają efektywne wykorzystanie i dokładną kontrolę nad wszelkimi aspektami ich przeprowadzania. Wśród metod stosowanych przez pedagogów wymienić należy: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, praca z tekstem i dyskusja, rozwiązywanie

zadań, praca indywidualna, praca w grupach, prezentacja nagrań CD i DVD, aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”), metoda projektu, analiza przypadków, czy rozwiązywanie zadań artystycznych, technika SWOT, czy technika drzewa decyzyjnego.

Podstawową wartością wynikającą z systemu pracy zajęć indywidualnych opartych na relacji mistrz-uczeń, jest wyjątkowa możliwość precyzyjnego doboru szczegółów programowych zgodnie z indywidualnymi potrzebami studentów. Dotyczy to zarówno indywidualnych predyspozycji, jak również stymulowania obszarów wymagających odpowiedniej, wyspecjalizowanej pracy metodycznej.

Na opisywanym kierunku studiów nie występują praktyki zawodowe, choć wiele przedmiotów realizowanych w ramach ćwiczeń jest bliskich tej formie edukacji. Pozostaje to elementem stałej troski władz wydziału, które w dbałości o rozwój studentów poszukują i kreują coraz to nowe możliwości sprawdzania ich praktycznych umiejętności oraz realizacji prac naukowych i artystycznych.

System ECTS na kierunku Dyrygentura zbudowano na zasadach Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów. W ramach poprawiania jakości kształcenia dostrzegamy ewentualną możliwość stopniowej rewizji oszacowania punktacji ECTS, po doświadczeniach z pracy uwzględniającej ten system. Stworzoną przez ECTS możliwość fakultatywnego wybierania określonych przedmiotów wykorzystujemy, dostosowując się w pełni do wymagań Krajowych Ram Kwalifikacji w tym zakresie. 30% łącznej punktacji ECTS student realizuje poprzez przedmioty obieralne. Wszyscy studenci wykorzystują tę możliwość.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Ogólne zasady studiów na kierunku Dyrygentura określa przede wszystkim Regulamin studiów UMFC. Szczegółowe formy i tryb zaliczeń, znajdujące się w programie studiów są w pełni dostosowane do treści programowych każdego przedmiotu i skutecznie weryfikują uzyskiwane efekty uczenia się. Każdy pedagog korzysta z formy zaliczenia przedmiotu w sposób bezpośrednio wynikający z ustalonych przez niego treści programowych, uwzględniając typy zadań i problemów do rozwiązania.

Dominującą formą zaliczeń na kierunku Dyrygentura są komisyjne egzaminy i kolokwia. Polegają one zarówno na praktycznej prezentacji przygotowanego programu, jak również prezentacji i omówieniu powstałych w procesie dydaktycznym indywidualnych prac studentów, bądź sprawdzianie ustnym lub pisemnym ich wiedzy i umiejętności. Umożliwia to kontrolę i doskonalenie warsztatu dyrygenckiego we wszystkich elementach. Powyższe metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia służą doskonaleniu praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu, zarówno w kontekście artystycznym, jak i naukowym, rozwojowi praktycznych i analitycznych umiejętności dotyczących wszystkich zagadnień sztuki muzycznej, a także pogłębianiu specjalistycznej wiedzy z zakresu instrumentoznawstwa, instrumentacji, historii muzyki, form i gatunków, technik kompozytorskich czy koncepcji estetycznych. Prowadzi również do zaznajomienia ze wszystkimi aspektami metodologii pracy badawczej, umożliwiającego właściwe opracowanie materiałów, formułowanie wniosków oraz ich prezentację w publicznej prezentacji, bądź pracy pisemnej, zarówno w języku polskim, jak i obcym. Proces ten opiera się także o samodzielną integrację nabytej wiedzy, co wraz z koniecznością podejmowania kompleksowych działań na danym gruncie jest warunkiem

determinującym późniejsze inicjowanie, organizację i pracę w ramach rozmaitych przedsięwzięć kulturalnych, realizowanych w grupie współpracowników.

Prace prezentowane na poszczególnych etapach procesu dydaktycznego stanowią ważny środek służący rozwojowi wybranych elementów warsztatu naukowego i artystycznego. Ich weryfikacja umożliwia uzyskanie przez studentów kompetencji badawczych z zakresu analizy, historii muzyki, technik twórczych czy estetyki. Należą do nich przede wszystkim ćwiczenia z danej dziedziny sztuki muzycznej, a także teksty o charakterze naukowym, obejmujące wybrany zakres zagadnień. Tematyka poszczególnych zadań pozostaje w ścisłej korelacji ze szczegółowymi treściami nauczania danego przedmiotu i zakładanymi efektami kształcenia. Ich dokumentacja zależna jest od założeń danego przedmiotu, formy prezentacji oraz sposobu weryfikacji. We wszystkich przypadkach podstawową formą dokumentowania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów jest protokół egzaminacyjny.

Wszystkie doświadczenia wynikające z posługiwania się ww. systemem mają szansę na weryfikację pod względem skuteczności, pragmatyzmu w posługiwaniu się tym narzędziem, operatywności w stosowaniu oraz pod względem bycia przyjaznym tak dla pedagoga, jak dla studenta. W procesie weryfikacji biorą udział: pedagodzy, studenci, kierownicy katedr, dziekani, a miejscem dyskusji są rady wydziałów, posiedzenia katedr, spotkania samorządu studenckiego czy kół naukowych.

Pozwala to uniezależnić ocenę ciągłą (pedagoga, który stale pracuje ze studentem) od oceny sumującej (zobiektywizowanej – dokonanej przez kilku ekspertów z danej dziedziny). Jest to system, który sprawdził się doskonale na przestrzeni lat i w ocenie Przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia należy go pozostawić i rozwijać. Jest to zarazem system, który nie budzi zastrzeżeń ze strony społeczności studenckiej. Sytuacje, w których tylko jeden pedagog ocenia prace studentów, pozostają ograniczone do minimum. W przyszłości Wydziałowa Komisja ds. Zapewniania Jakości Kształcenia będzie starała się wprowadzić jeszcze bardziej zobiektywizowane procedury oceniania, aby zagwarantować najwyższy standard kształcenia.

Powyższe rozwiązanie oceniane jest pozytywnie, z rekomendacją do utrzymania i ewentualnego rozwijania opisanych procedur.

Decyzją JM Rektora UMFC w 2016 powstało Biuro Karier, do którego zadań należy m.in.: monitoring losów zawodowych absolwentów Uczelni, obsługę procesu stypendialnego funduszu pomocy materialnej studentom, rekrutację i delegację studentów na wydarzenia i projekty artystyczne organizowane przez podmioty krajowe i zagraniczne, współpracę z partnerami zewnętrznymi w ramach projektów, w których udział biorą studenci, absolwenci i pedagodzy Uczelni, udział w konferencjach i sympozjach dot. spraw studenckich oraz absolwentów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Studia na kierunku dyrygentura mają na celu wszechstronne, teoretyczne i praktyczne przygotowanie do zawodu przyszłych dyrygentów. Po ukończeniu studiów absolwent winien rozporządzać możliwie doskonałym rzemiosłem, pozwalającym mu na realizację dzieł symfonicz-

nych, oratoryjno-kantatowych oraz operowych w stopniu odpowiadającym wymogom stawianym dzisiaj współczesnej sztuce wykonawczej. Podstawowym warunkiem niezbędnym dla uzyskania tego celu jest zatem posiadanie przez kandydata do studiów dyrygentury całego zespołu cech i dyspozycji jak wybitna muzykalność, doskonały słuch i poczucie rytmu, słuchowa wyobraźnia wewnętrzna, pewien zasób wrodzonych zdolności manualnych, temperament i wyraźnie ukształtowana osobowość. Proces rekrutacyjny ma na celu przede wszystkim weryfikację powyższych aspektów wraz ze sprawdzeniem nabytych już umiejętności i posiadanej wiedzy, zgodnie z wymogami zgodnymi z zakresami materiałów określonymi w odniesieniu do konkretnego poziomu studiów.

Głównym elementem wieloetapowego procesu rekrutacji jest prezentacja predyspozycji i umiejętności dyrygenckich podczas prowadzenia z towarzyszeniem dwóch fortepianów wybranego, przygotowanego utworu orkiestrowego. Wyjątkowo ważnym jest również sprawdzian pisemny i ustny z kształcenia słuchu – kluczowego zagadnienia dla dalszego rozwoju i kształtowania umiejętności w dziedzinie dyrygentury. Dodatkowo sprawdzana jest również znajomość podstaw instrumentoznawstwa, obejmująca skale, transpozycje i specyfikę instrumentów orkiestrowych, a także wybrane zagadnienia z historii muzyki. Uzupełnienie dla powyższych stanowi sprawdzian umiejętności gry na fortepianie wraz z czytaniem nut a vista, będących elementem warunkującym właściwe budowania warsztatu dyrygenckiego. Proces rekrutacyjny na studia II stopnia koncentruje się w tym aspekcie na sprawdzeniu umiejętności czytania partytur zgodnie z wymogami stawianymi przed absolwentami studiów licencjackich.

Studia pierwszego i drugiego stopnia – warunki przystąpienia do rekrutacji

1. Rejestracja kandydatów.
2. Rejestracja w systemie IRK jest obowiązkowa i jest dostępna poprzez stronę <https://irk.chopin.edu.pl>
3. Dostarczenie materiałów do sprawdzianów.
Po dokonaniu rejestracji w systemie IRK kandydaci obowiązani są do dostarczenia materiałów wymaganych do przeprowadzenia sprawdzianów. Materiały należy dostarczyć osobiście lub za pośrednictwem poczty.
4. Wniesienie opłaty rekrutacyjnej
Wysokość opłaty za postępowanie związane z przyjęciem na studia pierwszego i drugiego stopnia wynosi 150 zł zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).

Kierunek: DYRYGENTURA

Specjalność: dyrygentura symfoniczno-operowa, studia licencjackie, stacjonarne, 3-letnie

Opis

Przygotowuje dyrygentów orkiestr symfonicznych i teatrów operowych. Celem studiów jest opanowanie warsztatu wykonawczego, czyli dyrygenckiego, i podstawowego repertuaru symfonicznego, operowego, oratoryjnego, a także rozwijanie umiejętności pracy z zespołem muzycznym. Studia pierwszego stopnia przygotowują do dalszego kształcenia.

Profesorowie prowadzący klasy:

prof. Tomasz Bugaj

prof. dr hab. Szymon Kawalla

prof. dr hab. Jan Miłosz Zarzycki

dr hab. Monika Wolińska, prof. UMFC

Sprawdziany

- dyrygowanie przygotowanym utworem
- kształcenie słuchu i podstawy instrumentoznawstwa – sprawdzian pisemny i ustny
- fortepian i czytanie a vista

Zakres materiału

- kształcenie słuchu i podstawy instrumentoznawstwa – sprawdzian pisemny i ustny:
  - dyktando pamięciowe, dyktando harmoniczne, dyktando trzygłosowe, korekta błędów – sprawdzian pisemny,
  - sprawdzenie słuchu wysokościowego, harmonicznego, poczucia rytmu, pamięci i wyobraźni muzycznej oraz słuchu wewnętrznego – sprawdzian ustny: umiejętności biegłego czytania nut głosem, poprawności intonacji, precyzji rytmicznej, muzykalności, określenia pozycji i przewrotów akordów, umiejętności natychmiastowej korekty błędów w układach trzy- i czterogłosowych i szybkiej reakcji na wszelkie zjawiska dźwiękowe,
  - sprawdzenie umiejętności dokonywania analizy słuchowej utworów muzycznych i identyfikowania cech różniących język muzyczny poszczególnych gatunków, epok, kompozytorów – sprawdzian ustny: umiejętność rozpoznawania brzmienia poszczególnych instrumentów w całej ich skali w utworach solowych, kameralnych i orkiestrowych, w tym słyszenia harmonicznego i umiejętności korekty błędnej intonacji w śpiewie lub złego stroju instrumentów; znajomość stylów muzycznych i wykonawczych,
  - podstawy instrumentoznawstwa – sprawdzian ustny: skale, transpozycje, specyfika instrumentów orkiestrowych (podręczniki: K. Sikorski, M. Drobner),
- fortepian – etiuda, utwór polifoniczny, klasyczny i utwór romantyczny lub współczesny, czytanie nut a vista.

Kierunek: DYRYGENTURA

Specjalność: dyrygentura symfoniczno-operowa, studia magisterskie, stacjonarne, 2-letnie

Opis

Celem studiów jest opanowanie warsztatu wykonawczego, czyli dyrygenckiego, i podstawowego repertuaru, a także rozwijanie umiejętności pracy z zespołem muzycznym. Absolwent jest profesjonalnym dyrygentem z wiedzą obejmującą zagadnienia teoretyczne oraz podstawy kompozycji. Specjalność przygotowuje dyrygentów orkiestr symfonicznych i teatrów operowych.

Profesorowie prowadzący klasy:

prof. Tomasz Bugaj

prof. dr hab. Szymon Kawalla

dr hab. Monika Wolińska, prof. UMFC

.

Sprawdziany

- dyrygowanie jednym z trzech przygotowanych utworów z różnych epok i czytanie partytur
- kształcenie słuchu – sprawdzian ustny

Zakres materiału

- dyrygowanie jednym z trzech przygotowanych utworów z różnych epok – komisja egzaminacyjna wybiera fragmenty utworów, którymi dyryguje kandydat,

- czytanie partytur – czytanie a vista z uwzględnieniem różnych kluczy i transpozycji,
- kształcenie słuchu – sprawdzian ustny – sprawdzenie słuchu wysokościowego, słuchu harmonicznego, poczucia rytmu, pamięci i wyobraźni muzycznej oraz umiejętności biegłego czytania nut głosem i korekty błędów.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni określa § 24 Regulaminu studiów z dnia 01.10.2019 r.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa Uchwała Senatu nr 59/231/2019 z dnia 24 września 2019 roku. W załączniku uchwały zawarto Regulamin potwierdzania efektów uczenia się.

Indywidualizację organizacji studiów opisuje Regulamin studiów. Obejmuje ona możliwość indywidualnego harmonogramu realizacji programu studiów – na wniosek studenta, za zgodą dziekana, kierownika katedry oraz w porozumieniu z pedagogiem przedmiotu głównego. O indywidualny harmonogram realizacji programu studiów mogą ubiegać się studenci: wybitnie uzdolnieni, niepełnosprawni lub studenci w innych sytuacjach, uzasadnionych szczególnie ważnym interesem studenta

Proces kształcenia na kierunku Dyrygentura jest wysoce zindywidualizowany. Duża część zajęć jest indywidualna, co umożliwia bliską relację typu „mistrz-uczeń”. Studenci przydzieleni są do klas prowadzonych przez pedagogów – wybitnych artystów, co daje warunki zapoznania się przez studentów ze specyfiką profesjonalnie wykonywanego zawodu.

Podstawowym warunkiem niezbędnym dla uzyskania wszechstronnego – teoretycznego i praktycznego przygotowania studenta do zawodu jest posiadanie przez kandydata do studiów dyrygentury całego zespołu cech i dyspozycji jak wybitna muzykalność, doskonały słuch i poczucie rytmu, słuchowa wyobraźnia wewnętrzna, pewien zasób wrodzonych zdolności manualnych, temperament i wyraźnie ukształtowana osobowość.

Studenci mają prawo zrzeszać się w kołach naukowych i artystycznych zgodnie ze swoją aktywnością w tym względzie. Dotychczasowe Koło Artystyczno-Naukowe Wydziału po zmianach strukturalnych wynikających z wprowadzenia reformy szkolnictwa wyższego funkcjonuje nadal, zrzeszając studentów wydziałów kompozycji i teorii muzyki oraz dyrygentury. Kieruje nim przewodniczący wybrany z grona członków koła. Od 2018 r. funkcję tę pełni stud. Robert Prokopovich. Z ramienia pedagogów opiekę nad działalnością koła sprawuje ad. dr hab. Ignacy Zalewski. Obecnie zarząd koła podjął pracę nad nowym regulaminem, uwzględniającym nową rzeczywistość struktur uczelni. Podczas koncertów organizowanych przez Koło zadebiutowało ponad czterdziestu kompozytorów-studentów UMFC, dokonano prawykonania ponad setki dzieł. W ramach konferencji prezentowali się prelegenci ze wszystkich uczelni muzycznych w Polsce przedstawiając sylwetki ponad 30 zapomnianych twórców, a dzięki koncertom i warsztatom swój debiut dyrygencki miało ponad 20 studentów.

Opiekę dydaktyczną i organizacyjną sprawuje nad wszystkimi studentami dziekan – prof. dr hab. Szymon Kawalla. Każdy student dyrygentury pozostaje w sposób szczególny pod opieką profesora, w którego klasie studiuje. Pod jego okiem jako promotora przygotowuje również pracę licencjacką lub magisterską. W tym zakresie najlepiej realizowana jest relacja: mistrz – uczeń. Dodać należy, że małe grupy, w jakich odbywa się proces dydaktyczny,

umożliwiają nie tylko indywidualizację kształcenia na większości przedmiotów, ale także bezpośredni kontakt i łatwą dostępność osobistą każdego pedagoga. Stanowi to wyjątkową zaletę tego typu studiów.

Proces dyplomowania opisany jest w Regulaminie studiów – rozdział XI.

Egzamin licencjacki na kierunku dyrygentura obejmuje:

- występ artystyczny
- pisemna praca licencjacka
- kolokwium

Egzamin magisterski na kierunku dyrygentura obejmuje:

- występ artystyczny
- pisemna praca magisterska
- kolokwium

Od 2016 roku Uczelnia bierze udział w Ogólnopolskim Badaniu Losów Zawodowych Absolwentów Uczelni Artystycznych (projekt realizowany przez Narodowe Centrum Kultury, dofinansowany ze środków MKiDN), którego celem jest: rozpoznanie sytuacji zawodowej absolwentów oraz poznanie ich opinii na temat dostosowania oferty Uczelni do potrzeb i możliwości studentów i absolwentów w aspekcie przygotowania do zawodu. Badanie dotychczas objęło absolwentów studiów drugiego stopnia z lat 2013/2014, 2015/2016 i 2016–2018. Aktywność zawodowa absolwentów uczelni muzycznych w przeważającej większości (81% w skali kraju) jest kontynuacją ich zawodowej aktywności podczas studiów. Absolwenci oceniają w badaniu również własną satysfakcję z sytuacji zawodowej (w skali kraju około 50% badanych muzyków uznało obecną sytuację za satysfakcjonującą). Ocena ta pozostaje w ścisłym związku z możliwością zatrudnienia absolwentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej w szkolnictwie muzycznym i ogólnokształcącym.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Dyrygentury Symfoniczno-Operowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie podtrzymuje dobre praktyki poprzednio funkcjonującej jednostki – Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki.

Informacje wstępne:

Wewnętrzny system zapewniania jakości w rozumieniu przepisów prawa na warszawskiej uczelni muzycznej jest stopniowo wdrażany od grudnia 2012 roku. Decyzją Dziekana Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki – prof. dr. hab. Szymona Kawalli z dn. 6 grudnia 2012 roku została powołana Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Pomimo zmian strukturalnych wynikających z wprowadzenia założeń reformy szkolnictwa wyższego uznano za słuszne pozostawienie dobrze działających organów monitorujących poszczególne aspekty działalności uczelni w tym wymienionej komisji. Obecnie gremium to obraduje w składzie: prof. dr. hab. Paweł Łukaszewski – Kierownik Katedry Kompozycji, prof. Tomasz Bugaj – Kierownik Katedry Dyrygentury, dr. hab. Alicja Gronau-Osińska, prof. UMFC – Kierownik Katedry Teorii Muzyki, ad. dr. hab. Ignacy Zalewski – Przewodniczący Komisji, prof. dr. hab. Krystyna Juszyńska, dr. hab. Jan M. Zarzycki, prof. UMFC oraz as. dr. Andrzej Karałow. Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia

Jakości Kształcenia została zaś powołana przez JM Rektora prof. dr. hab. Klaudiusza Barana w dniu 29 września 2016 roku, na okres do dn. 31 sierpnia 2020.

1. Proces decyzyjny:

Tworzenie programów kształcenia oraz nadzór nad ich aktualizacją i realizacją jest domeną katedry dyrygentury. Podczas posiedzenia katedry dyskutowane są wszelkie aspekty dotyczące konstrukcji programów studiów, treści programowych oraz metod weryfikacji wiedzy studentów. Wszyscy pedagodzy mogą zgłaszać swoje pomysły, spostrzeżenia i uwagi, a w trakcie zebrania wypracowane zostaje stanowisko katedry. Stosowne uchwały katedr kierowane są do Rady Wydziału, która konsultuje wdrażane pomysły z przedstawicielami studentów oraz innymi członkami Rady, niebędącymi członkami katedry. W efekcie, konkretne postulaty są zatwierdzane, bądź kierowane do ponownego opracowania przez właściwą katedrę. Jeśli te postulaty w świetle regulacji Statutu Uczelni i/lub Regulaminu Studiów wymagają akceptacji Senatu Uczelni, sprawa jest tam kierowana przy poszanowaniu stosownych procedur.

Kierownik Katedry Dyrygentury współpracuje przy procesie sporządzania tzw. organizacji roku z Dziekanem. Dziekan bezpośrednio odpowiedzialny za przydział konkretnych zajęć i/lub przedmiotów konkretnemu pedagogowi, w stopniu maksymalnym kieruje się rekomendacjami kadrowymi Kierownika Katedry. W sytuacji, kiedy rekomendacja Kierownika Katedry dotycząca obsady konkretnego przedmiotu (z uwagi na różne uwarunkowania) nie może być zrealizowana, Dziekan podejmuje decyzję autonomicznie.

Niezależnie od powyższych aspektów, projektowanie nowych programów kształcenia dla kierunku Dyrygentura odbywa się z uwzględnieniem polityki edukacyjnej Uczelni, jej misji oraz strategii.

2. Ocena procesu zarządzania kierunkiem:

W świetle obowiązujących przepisów, uwarunkowań kadrowych i logistycznych, kierunek jest zarządzany optymalnie. Nie wyklucza to wszakże dalszego udoskonalania różnych aspektów procesu kształcenia. Obecnie, na specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa studenci kształceni są według programów studiów (na studiach I i II stopnia) – skonstruowanych z uwzględnieniem Polskich Ram Kwalifikacji. Programy zostały starannie opracowane – z wdrożeniem szeregu konstruktywnych wniosków w stosunku do poprzednich, ustandaryzowanych programów. W celu weryfikacji odbywają się spotkania Wydziałowej (jak wspomniano wyżej – obecnie międzywydziałowej) Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia ze studentami, w celu wysłuchania ich opinii na temat obowiązujących programów studiów.

3. Weryfikacja zakładanych efektów kształcenia:

Weześniejszy akapit już w znacznym stopniu odniósł się i do tego aspektu. Weryfikacja planów studiów opartych o Polskie Ramy Kwalifikacji odbyła się po zakończeniu trzyletniego cyklu kształcenia dla studiów licencjackich, a dwuletniego dla studiów magisterskich – w roku 2015/16. Kadra kierunku nie wykazała trudności w osiągnięciu przez studentów zakładanych efektów kształcenia, ponieważ były one opracowane przez zespoły wybitnych profesorów – pedagogów i artystów, na bazie ich wieloletnich doświadczeń w nauczaniu wszelkich aspektów sztuki dyrygenckiej. Monitorowanie osiągania efektów kształcenia jest stałym zadaniem ww. Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

4. System zaliczeń i egzaminów, proces dyplomowania:

Dominujące od wielu lat, na dotychczas istniejącym Wydziale UMFC komisyjne egzaminy i kolokwia pozostały podstawowym sposobem weryfikacji efektów kształcenia na nowopowstałym Wydziale Dyrygentury Symfoniczno-Operowej. Komisje dwu-, trzy- lub więcej-osobowe oceniają egzaminowanego studenta. Pozwala to uniezależnić oceną ciągłą (pedagoga, który stale pracuje ze studentem) od oceny sumującej (zobiektywizowanej – dokonanej przez kilku ekspertów z danej dziedziny). Jest to system, który sprawdził się doskonale na przestrzeni lat i w ocenie Przewodniczącego Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia należy go pozostawić i rozwijać. Jest to zarazem system, który nie budzi zastrzeżeń ze strony społeczności studenckiej. Sytuacje, w których tylko jeden pedagog ocenia prace studentów, pozostają ograniczone do minimum.

Podobnie jak zaliczenia, kolokwia i egzaminy przejściowe, również egzaminy dyplomowe przeprowadzane są komisyjnie. Obrony prac licencjackich odbywają się przed minimum trzyosobową komisją, w skład której wchodzi promotor, recenzent oraz dziekan lub kierownik katedry dyrygentury. Obrony prac magisterskich mają zaś charakter publiczny – są to obrony otwarte. W skład gremium oceniającego magistranta wchodzi komisja, w której minimum muszą stanowić: promotor, recenzent oraz dziekan lub kierownik katedry dyrygentury. Biorąc pod uwagę doświadczenie pedagogiczne, poziom merytoryczny i artystyczny kadry naukowo-dydaktycznej ocenianego kierunku, taki egzamin dyplomowy ma absolutnie zobiektywizowany charakter, a także – przy okazji – podniosłą rangę, liczącą z dobrymi akademickimi tradycjami i ideałami Patrona Uczelni. Wysoka nota uzyskana z tak przeprowadzanego egzaminu dyplomowego staje się niemalże gwarancją kariery zawodowej absolwenta.

Powyższe rozwiązanie oceniane jest pozytywnie, z rekomendacją do utrzymania i ewentualnego rozwijania opisanych procedur.

5. Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych a program studiów; doskonalenie programu:

Większość pracowników Katedry Dyrygentury związanych jest od wielu lat z szeregiem instytucji kulturalnych i edukacyjnych – w tym także stowarzyszeń i związków twórczych – piastując rozliczne stanowiska i funkcje. Osoby te cechuje głęboka świadomość polskiego i światowego rynku muzycznego, rynku edukacyjnego, a także kierunków rozwoju i ewolucji tychże obszarów. Od lat pedagogzy ci pełnią funkcję interesariuszy zewnętrznych, czynnie i aktywnie uczestnicząc w kształtowaniu, rozwijaniu i korygowaniu programów studiów, wdrażaniu tychże programów i monitorowaniu ich przebiegu.

W procesie opracowywania i doskonalenia programów studiów, a także kontroli ich przebiegu bardzo podobnie wygląda udział interesariuszy wewnętrznych, pod pojęciem których należy rozumieć m.in. studentów i absolwentów kierunku, a także inne jednostki uczelni. Stale poprawiane plany i koncepcje studiów na specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa dostosowywane są do zmieniających się potrzeb rynku pracy – w tym oczekiwań i potrzeb studentów. Absolwenci, nierzadko podejmujący studia podyplomowe czy doktoranckie, jak też absolwenci zatrudniani w charakterze współpracowników, lub pracowników wydziału, uzyskują wtórną możliwość wpływu na kształt programu i przebiegu studiów poprzez uczestnictwo w samorządzie doktorantów, czy też uczestnictwo w posiedzeniach katedry, lub Rady Wydziału, bądź też po prostu przez możliwość skierowania wniosku do kierownika katedry i/lub dziekana. Powstający w ten sposób obieg pozwala utrzymać samoaktualizującą się strukturę, dającą gwarancję stałego podnoszenia poziomu kształcenia na kierunku i wydziale.

Wraz z wprowadzeniem konieczności realizowania przez studentów min. 30% punktów ECTS poprzez przedmioty obieralne, kierunek wyszedł naprzeciw oczekiwaniom innych wydziałów i katedr, rozszerzając ofertę edukacyjną poprzez dostosowanie prowadzonych od lat przedmiotów do warunków kształcenia na innych specjalnościach. W tym celu sporządzony został ogólnouczelniany katalog przedmiotów fakultatywnych, dostępny dla ogółu studentów.

Powyższa koncepcja zasługuje na pozytywną ocenę i rekomendację do dalszego jej rozwijania.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadra dydaktyczna na kierunku Dyrygentura charakteryzuje się rozbudowaną siecią powiązań z różnorakimi interesariuszami, którzy od wielu lat biorą aktywny udział w procesie modelowania koncepcji kształcenia. Koncepcja ta stworzona została na podstawie zebranych wieloletnich doświadczeń jednostki i jako koncepcja dynamiczna podlega procesowi stałego udoskonalania, w zależności od zmieniających się aktualnych potrzeb studentów, jak również przy udziale licznych, regularnie prowadzonych konsultacji z pedagogami innych wydziałów i specjalności.

Klasy dyrygentury prowadzą nauczyciele akademicy z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego, przedmioty główne takie jak dyrygentura, czytanie partytur, instrumentacja, instrumentoznawstwo, kształcenie słuchu, fortepian, nauka gry na instrumencie, kontrapunkt, harmonia czy współczesne techniki kompozytorskie, prowadzą wybitni specjaliści – dyrygenci, teoretycy, kompozytorzy i instrumentalisci praktycznie zajmujący się danymi obszarami artystycznymi, co ma bezpośrednie przełożenie na jakość przekazywanej wiedzy oraz osiągnięcie przez studentów zamierzonych efektów kształcenia.

Kierownictwo wydziału przykładą dużą uwagę podczas obsadzania poszczególnych zajęć nauczycielami akademickimi, tak aby ich treści pokrywały się z pracą naukową i artystyczną prowadzących. Kadra dydaktyczna stale podnosi swe kwalifikacje uczestnicząc w kursach, sympozjach czy konferencjach zarówno na terenie kraju jak i zagranicą.

Studenci kierunku Dyrygentura włączani są w aktywne życie naukowe i artystyczne Uczelni. Dyrygenci mają możliwość prezentacji swoich dokonań podczas koncertów Zespołu wokально-instrumentalnego (2 razy w roku) oraz na licznych koncertach organizowanych przez koło naukowe. Studenci uczestniczą także w organizowanych przez Katedrę Dyrygentury warsztatach, pracując pod okiem wybitnych specjalistów (m.in. Yu Feng – Prezydent Centralnego Konserwatorium Muzycznego w Pekinie czy Massimiliano Caldi – Opera di Firenze/Maggio Musicale Fiorentino). Dodatkowym i bardzo cennym wkładem w rozwój warsztatu dyrygenckiego jest uczestniczenie studentów w zajęciach z Praktyki Wykonawczej Muzyki Nowej, w ramach których pod okiem pedagogów opracowują i przygotowują wraz z Chopin University Modern Ensemble utwory współczesnych kompozytorów – zarówno studentów klas kompozycji studiów magisterskich czy pedagogów uczelni, jak również dzieł uznanych za klasykę XX i XXI wieku.

Przede wszystkim należy podkreślić działalność artystyczną pedagogów, realizowaną we współpracy z różnymi instytucjami kultury, stowarzyszeniami i fundacjami w Polsce

i zagranicą, które tym samym stają się punktem stycznym pomiędzy uczelnią a środowiskiem artystycznym, tak ważnym dla studentów – przyszłych członków tej społeczności.

Drugi rodzaj interesariuszy to sami studenci, którzy są obiektem wprowadzanych w procesie kształcenia zmian. Zarówno indywidualnie, jak i poprzez organizacje ich reprezentujące (Samorząd Studentów UMFC, Koło Artystyczno-Naukowe), wysuwają szereg postulatów, na które odpowiedzią są przedmioty umieszczane w Katalogu Przedmiotów Fakultatywnych, dostępnym na stronie internetowej Uczelni. Dowodem na skuteczność tego rodzaju działań jest zadowolająca frekwencja studentów innych kierunków w zajęciach pozostających pod merytoryczną opieką kierunku Dyrygentura.

Zatem funkcjonowanie interesariuszy w UMFC przybiera różne formy, a każda z nich jest wartościowa z punktu widzenia kształtowania procesu dydaktycznego.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Na terenie całej Uczelni możliwy jest dostęp do szerokopasmowego internetu WI-FI

Pomieszczenia (numery sal):

303

Miejsca dla ok. 30 osób

Wyposażenie: DVD, CD, magnetofon, projektor i ekran, tablica w pięciolinie

313

Miejsca dla 8-12 osób

Wyposażenie: CD, TV, Blu-ray, fortepian, tablica w pięciolinie

316

Miejsca dla 1-4 osób.

Wyposażenie: fortepian

331

Miejsca dla ok. 12 osób

Wyposażenie: TV, Video, rzutnik, ekran, clavinova, tablica w pięciolinie

338

Miejsca dla 6-8 osób

Wyposażenie: 2 fortepiany, podium dyrygenckie.

341

Miejsca dla 6-8 osób

Wyposażenie: 2 fortepiany.

403

Miejsca dla 6-8 osób

Wyposażenie: 2 komputery stacjonarne, pianino, tablica w pięciolinie

404

Miejsca dla 6-8 osób

Wyposażenie: TV, wieża audio-video z zestawem tzw. kina domowego, rzutnik, pianino, tablica w pięciolinie

Audytorium im. Karola Szymanowskiego

Miejsca dla ok 160 osób (siedzenia).

Wyposażenie: TV, CD, magnetofon, ekran do projekcji kinowych, fortepian, przestrzeń sceniczna (możliwe koncerty kameralne), tablica w pięciolinie

Kabina nr 5 (Fonoteka)

Miejsca dla 4-12 osób

Wyposażenie: TV, Video, DVD, CD, gramofon, magnetofon, tablica w pięciolinie

Kabiny odsłuchowe nr 1-4 (Fonoteka)

Miejsca dla 1-3 osób

Wyposażenie: mini wieża (CD, magnetofon)

Biblioteka Główna Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina

Biblioteka UMFC mieści się w siedzibie głównej Uczelni w Warszawie, ma także oddział zamiejscowy w Filii UMFC w Białymstoku. W Warszawie studenci mogą korzystać z czytelnicy, wypożyczalni oraz fonoteki. W czytelnicy znajduje się 25 stanowisk pracy (w tym 8 stanowisk komputerowych) oraz księgozbiór podręczny z wolnym dostępem do książek w układzie dziedzinowym. Natomiast w fonotece znajduje się 5 kabin odsłuchowych.

Bogaty zasób Biblioteki UMFC, gromadzony od XIX wieku, obejmuje w Warszawie ponad 80 000 jednostek inwentarzowych nut, ponad 30 000 książek, 2426 woluminów czasopism, a także szereg dokumentów dźwiękowych (15871 płyt kompaktowych, 13588 płyt analogowych, 1917 taśm analogowych) i audiowizualnych (519 płyt DVD i BD). Zbiory są katalogowane według światowych standardów (MARC21, RDA). Biblioteka od lat współpracuje z największym katalogiem centralnym w Polsce – NUKAT, dzięki czemu zbiory są widoczne zarówno w zbiorczym katalogu polskich bibliotek naukowych (www.nukat.edu.pl), jak i w ogólnoswiatowej bazie WORLDCAT.

Biblioteka UMFC pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH. W tworzonym w tymże systemie katalogu dostępnym online, znajdują się opisy wszystkich książek oraz nagrań na nośnikach cyfrowych, a także ok. 50% nut zgromadzonych w bibliotece. Katalog jest stale uzupełniany – zarówno retrospektywnie, jak i o nowe nabytki. Rolę wspomagającą pełni

elektroniczne katalogi kartkowe również dostępne w Internecie, zawierające opisy całej dostępnej w bibliotece kolekcji nut, cimeliów oraz zbiorów fonotecznych. Za pośrednictwem katalogu ALEPH studenci oraz pracownicy UMFC mają dostęp nie tylko do opisów bibliograficznych, ale także do na bieżąco uzupełnianego zasobu nagrań dźwiękowych (możliwość odsłuchu z komputerów w sieci UMFC).

Poza bazami generowanymi w bibliotece, studentom i pracownikom UMFC zapewniony jest dostęp do szeregu światowych baz danych gromadzących piśmiennictwo naukowe, nuty oraz nagrania:

- baza nut Music online: Classical Scores Library przygotowanej przez Alexander Street – A ProQuest Company. Prenumerowana przez UMFC kolekcja zawiera ok. 53 000 materiałów nutowych obejmujących utwory dawne i współczesne przygotowane przez czołowe wydawnictwa muzyczne. Baza stanowi wygodną pomoc dydaktyczną, gdyż umożliwia użytkownikom tworzenie zestawień wybranych nut i opatrywanie ich komentarzami i linkami do innych zasobów internetowych. Można też udostępniać własne zestawienia innym (np. wybranej osobie/grupie studenckiej lub całej społeczności UMFC);

- baza NAXOS MUSIC LIBRARY jest obszerną bazą nagrań z muzyką klasyczną, zawierającą ponad 126 tys. albumów muzycznych, w dużej części wraz z bookletami;

- biblioteka dźwiękowa UPRIGHT MUSIC, która oferuje szeroki wybór nagrań przydatnych podczas pracy nad ilustracją muzyczną. Bazę można przeglądać, przeszukiwać według słów kluczowych, okresów historycznych, gatunków muzycznych, instrumentów, regionów geograficznych itp.;

- kolekcja MUSIC w ramach bazy JSTOR, w której znajduje się ponad 100 tytułów muzycznych i muzykologicznych czasopism zagranicznych (głównie w języku angielskim). Dzięki tej bazie studenci i pracownicy UMFC mają dostęp do zawartości roczników wiodących czasopism, w których mogą znaleźć zarówno materiały źródłowe do własnych badań, jak i naukowe opracowania tematów ich interesujących.

- baza Grove Music Online – jedno z najlepszych dostępnych źródeł informacji z zakresu światowej muzyki, przygotowane przez Oxford University Press;

- ACADEMICA – w Czytelni UMFC znajduje się terminal cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej, dzięki któremu studenci mogą mieć dostęp do zdigitalizowanego przez Bibliotekę Narodową zasobu pozostającego pod ochroną prawną-autorską, w tym do niskonakładowych książek i czasopism naukowych, jak również do publikacji naukowych niedostępnych w handlu.

- bazy z projektu Wirtualnej Biblioteki Nauki (m.in. SpringerLink, EBSCOhost, Web of Science) umożliwiają rozszerzenie wiedzy studentów na dziedziny pokrewne, co jest szczególnie istotne w realizowaniu badań interdyscyplinarnych.

Biblioteka prenumeruje też zagraniczne czasopisma specjalistyczne – naukowe w formie online (Medical Problems od Performing Artists), print+online (19th Century Music, Computer Music Journal, Early Music, Tempo) oraz muzyczne w formie papierowej (BBC Music Magazin, Choir & Organ, Gramophone). W formie tradycyjnej prenumerowane są także polskie czasopisma muzyczne (Muzyka, Ruch Muzyczny, Glisssando, Twoja Muza, Presto, Jazz Forum, Wychowanie Muzyczne).

Biblioteka udostępnia także, w miarę możliwości, czasowy (testowy) dostęp do innych baz. W roku 2019 były to następujące bazy: CEEOL, ProQuest One Academic, Kolekcja czasopism HSS (nauki humanistyczne i społeczne) wydawnictwa Cambridge University Press (Cambridge Core) oraz pełny zasób bazy JSTOR.

Biblioteka zapewnia też dostęp do zbiorów w formie tradycyjnej poprzez bieżący zakup nowości książkowych z dziedziny muzyki, nutowych i fonograficznych, zwracając szczególną uwagę na potrzeby dotyczące materiałów dydaktycznych zgłaszane przez wykładowców.

Biblioteka prowadzi szkolenia z zakresu korzystania z zasobów bibliotecznych dla nowych studentów, a także – na indywidualną prośbę pedagogów prowadzących seminarium pracy dyplomowej – dla grup studentów w ramach tychże zajęć. Materiały szkoleniowe, a także wszelkie aktualności, są także udostępniane na stronie internetowej biblioteki (biblioteka.chopin.edu.pl), a także na profilu biblioteki na portalu Facebook.

Ocena zaspokojenia potrzeb w zakresie infrastruktury dydaktycznej

Wyżej przedstawiona baza specjalistyczna własna i udostępniona zaspokajają potrzeby wynikające ze specyfiki pracy i dydaktyki na kierunku Dyrygentura.

Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych: podjazd do drzwi wejściowych Uczelni.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Studenci specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa korzystają również z sal instytucji, w których organizowane są zajęcia. Dzięki współpracy wydziału z Agencją Muzyczną Polskiego Radia praktyki dyrygenckie, egzaminy licencjackie i dyplomowe odbywają się w znakomitych studiach Polskiego Radia. Zajęcia z praktyk operowych prowadzone są w salach Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Szczególnie istotnym wkładem w rozwój młodych adeptów sztuki dyrygenckiej jest wieloletnia współpraca Uniwersytetu z Filharmonią Narodową. Poza wspomnianym już uczestnictwem w próbach w charakterze obserwatorów od kilkunastu lat najlepsi dyplomanci UMFC mają możliwość zadebiutowania na scenie tej prestiżowej, najważniejszej estrady koncertowej w Polsce, prowadząc Orkiestrę Symfoniczną FN, co z pewnością stanowi ważne otwarcie ich profesjonalnej działalności.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Działający do niedawna Wydział Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki współpracował z większością analogicznych jednostek akademii muzycznych w Polsce, na polu twórczości, badań, aktywności naukowej i artystycznej. Praktyka ta jest podtrzymywana przez władze nowopowstałych jednostek. Pole tej działalności tworzą: konferencje naukowe, wykłady gościnne, kursy mistrzowskie itp.

Działalność dyrygentów często realizowana jest we współpracy z różnymi stowarzyszeniami i fundacjami, stanowiąca jednocześnie punkt styczny pomiędzy uczelnią a środowiskami artystycznym, kulturalnym i społeczno-gospodarczym, tak ważnymi dla studentów – przyszłych członków tej społeczności. Pedagodzy są zrzeszeni w licznych związkach, stowarzyszeniach, towarzystwach, fundacjach. Czołowymi instytucjami, z którymi związana jest duża część kadry na specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa, są: Związek Kompozytorów Polskich, Stowarzyszenie Autorów ZAiKS, Stowarzyszenie Artystów Muzyków STOART, Polskie Towarzystwo Muzyki Współczesnej oraz ZPAV.

By zacieśnić współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, decyzją JM Rektora UMFC w 2016 powstało Biuro Karier, do którego zadań należy m.in.: monitoring losów zawodowych

absolwentów Uczelni, obsługę procesu stypendialnego funduszu pomocy materialnej studentom, rekrutację i delegację studentów na wydarzenia i projekty artystyczne organizowane przez podmioty krajowe i zagraniczne, współpracę z partnerami zewnętrznymi w ramach projektów, w których udział biorą studenci, absolwenci i wykładowcy Uczelni, udział w konferencjach i sympozjach dot. spraw studenckich oraz absolwentów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Współpraca naukowa z zagranicą ma na celu wymianę doświadczeń oraz stworzenie wykładowcom możliwości przeniesienia wiedzy i naszych metod badawczych na grunt obcy. Wykładowcy zagraniczni odwiedzający naszą Uczelnię wnoszą istotny wkład w rozwój naszej kadry oraz wzbogacają nasze zbiory materiałów dydaktycznych i naukowych. Studenci zagraniczni przyjeżdżający do Polski zdobywają umiejętności związane z wielokulturowością europejską i charakterystyką polskiej nauki. Wielu z nich uzyskuje wybitne kwalifikacje, prowadząc w przyszłości zajęcia dydaktyczne w swoich krajach w różnych dziedzinach muzycznych a także kierując różnymi jednostkami dydaktycznymi.

UMFC umożliwia również korzystanie z płatnych staży artystycznych. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzone na zasadach konkursu przeprowadza Dziekan Wydziału Dyrygentury Symfoniczno-Operowej. Rezultaty postępowania rekrutacyjnego ogłaszane są w formie decyzji Dziekana Wydziału. Aktualny cennik staży publikowany jest na oficjalnej stronie internetowej uczelni pod adresem: <http://www.chopin.edu.pl/pl/uniwersytet/aktyprawne>. Ta forma doskonalenia warsztatu dyrygenckiego cieszy się szczególnym uznaniem artystów zagranicznych, w tym studentów z dalekiego wschodu.

Na opisywanym kierunku prowadzone są zajęcia w językach obcych dla osób studiujących w ramach wymiany Erasmus+ oraz odbywających staże artystyczne.

Wydział współpracował także z dyrygentami z innych ośrodków, m.in. Yu Fengiem – Prezydentem Centralnego Konserwatorium Muzycznego w Pekinie czy Massimiliano Caldin – Opera di Firenze/Maggio Musicale Fiorentino.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Jak już wspomniano wcześniej, opiekę dydaktyczną i organizacyjną nad studentami Wydziału sprawuje dziekan – prof. dr hab. Szymon Kawalla. Ponadto, w myśl sięgającej czasów międzywojnia i kultywowanej na naszym Wydziale po dziś dzień relacji: mistrz – uczeń, każdy student ma stworzone jak najlepsze warunki do czerpania wiedzy i doświadczenia podczas zajęć ze swoimi pedagogami. Adepti dyrygentury pozostają pod stałą opieką profesora, w którego klasie zgłębiają tajniki warsztatu dyrygenckiego.

Podejmowane są liczne działania mające na celu wspieranie i motywowanie studentów do uzyskiwania jak najlepszych efektów kształcenia. Studenci mają możliwość dodatkowych, indywidualnych konsultacji z wykładowcami wszystkie przedmioty, zarówno podczas całego roku akademickiego, jak też w okresie bezpośrednio poprzedzającym sesję egzaminacyjną. Na

zajęciach z wielu przedmiotów stosowany jest system zaliczeń cząstkowych, dzięki któremu praca studenta przebiega równomiernie i jest stale monitorowana przez prowadzącego (do przedmiotów tych należą m.in.: analiza dzieła muzycznego, kontrapunkt, czytanie partytur, harmonia czy ćwiczenia z harmonii).

O skuteczności systemu opieki świadczą bardzo dobre wyniki osiągnięte przez studentów podczas sesji egzaminacyjnych, a także wysoka jakość prac przedstawianych na zakończenie obu stopni kształcenia. Potwierdzeniem tej skuteczności są także liczne nagrody otrzymywane przez studentów i absolwentów dyrygentury na krajowych i międzynarodowych konkursach dyrygenckich.

Niezwykle istotnym instrumentem wspomagającym działania naukowe i artystyczne studentów jest opisywane już Koło Naukowo-Artystyczne. Jego aktywność wydatnie wzrosła od roku 2011. O tego czasu prezesami Koła byli: Agata Biegańska (2011–2012), Anna Maria Huszcza (2012–2013), Andrzej Karałow (2013–2014), Jan Krutul (2014–2015), Dominik Lasota (2015–2017), Kamila Tarnawska (2017-18). Obecnie prezesem jest student I roku studiów magisterskich kompozycji Robert Prokopovich. W latach 2011–2016 opiekunem Koła była ad. dr Anna Ignatowicz-Glińska, od 2016 roku funkcję tę sprawuje ad. dr Ignacy Zalewski. Koło działa pod patronatem Prorektora ds. studenckich i dydaktyki – dr. hab. Aleksandra Kościowa, prof. UMFC.

Działalność Koła obejmuje promowanie młodych twórców przez oddolne inicjatywy tworzące warunki dla ich debiutów artystycznych, a także inicjatywy naukowe i popularyzatorskie uzupełniające wiedzę zdobywaną podczas studiów. Zrzesza studentów kompozycji, teorii muzyki i dyrygentury symfoniczno-operowej. Aktywnie współpracuje z innymi Kołami działającymi na pozostałych wydziałach Uniwersytetu, organizując regularnie wspólne wydarzenia artystyczne. Do imprez organizowanych przez Koło Naukowo-Artystyczne Wydziału należą m.in: koncerty kompozytorskie studentów klas kompozycji, ogólnopolskie konkursy kompozytorskie, konferencje naukowe (m.in. cykl konferencji organizowanych pod hasłem Nieznane, a warto poznać. O zapomnianej twórczości polskich kompozytorów, poświęconych zapomnianej lub mało znanej muzyce polskiej; ogółem zaprezentowano 35 referatów, których autorami byli studenci niemal wszystkich uczelni muzycznych w Polsce), seminaria i warsztaty dla dyrygentów, kompozytorów i teoretyków z udziałem uznanych osobistości polskiego życia muzycznego, spotkania z Kołem Krytyki Artystycznej, seminaria z zakresu organizacji pracy muzyków dotyczące np. działalności i funkcjonowania Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, Związku Kompozytorów Polskich i in.

Podczas koncertów organizowanych przez Koło zadebiutowało ponad czterdziestu kompozytorów – studentów UMFC, dokonano prawykonań ponad stu dzieł. W ramach konferencji prezentowali się prelegenci ze wszystkich uczelni muzycznych w Polsce, a dzięki koncertom i warsztatom swój debiut dyrygencki miało ponad 20 studentów.

Studenci specjalności dyrygentura symfoniczno-operowa biorą również czynny udział w przedsięwzięciach organizowanych przez Samorząd Studentów UMFC, które wymagają pracy z zespołem orkiestrowym. Do najważniejszych tego typu działań zaliczyć trzeba z pewnością coroczne Juwenalia, które prezentują aranżacje symfoniczne znanych przebojów muzyki popularnej i filmowej z udziałem gwiazd sceny pop (m.in. Bovska, Natalia Kukulska).

Studenci kierunku Dyrygentura zainteresowani działalnością pedagogiczną mają możliwość przygotowania się do podjęcia tego rodzaju pracy. Główną formą przygotowania są zajęcia metodyczne (Metodyka Prowadzenia Orkiestry Dętej i Symfonicznej), hospitacje lekcji

i praktyki pedagogiczne odbywające się w ramach Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego. Ponadto, podobnie jak w przypadku przedmiotów głównych i kierunkowych, studenci mogą liczyć na indywidualne konsultacje z doświadczonymi pedagogami – metodykami przedmiotów ogólnomuzycznych zatrudnionymi na Wydziale.

Motywacją do osiągania wysokich ocen stają się przyznawane corocznie stypendia naukowe. Studenci mogą także liczyć na pomoc materialną w postaci stypendiów socjalnych przyznawanych na podstawie oświadczeń o aktualnej sytuacji materialnej.

Wszystkie działania opisane powyżej podlegają stałemu rozwojowi i doskonaleniu. Służą temu m.in. coroczne sprawozdania z działalności Katedry Dyrygentury uwzględniające sposoby, częstość i zakres monitorowania pracy studentów. Dyskusje nad doskonaleniem systemu opieki, wspierania oraz motywowania studentów podejmowane są także na zebraniach Katedry i Radach Wydziału. Zarówno pedagodzy, jak i obsługa administracyjna Wydziału starają się odpowiadać na oczekiwania studentów w zakresie oferty edukacyjnej, stworzenia możliwości wejścia na rynek pracy, promowania działalności artystycznej i naukowej, kontaktów międzyuczelnianych. Rozpatrywane są także, zdarzające się stosunkowo rzadko, prośby/podania studentów o zmianę pedagoga.

Niezwykle istotną kwestią jest atrakcyjna oferta edukacyjna uzależniona w dużej mierze od kwalifikacji kadry pedagogicznej. Stałemu doskonaleniu tej kadry służą wypełniane co pół roku ankiety dotyczące działalności artystycznej, pedagogicznej i naukowej oraz okresowe oceny nauczycieli akademickich UMFC, w których to ocenach uwzględniane są opinie studentów i doktorantów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie dysponuje stale aktualizowaną stroną internetową. Można tam znaleźć wyczerpujące informacje dotyczące Wydziału Dyrygentury Symfoniczno-Operowej dotyczące rekrutacji oraz bieżące programy studiów, a także o uprawnieniach do nadawania stopni i tytułów. Podano tam także listę osób prowadzących klasy dyrygentury (o pedagogach można przeczytać informację w zakładce Studia, Postępowania awansowe). Osobne zakładki informują o władzach i strukturze wydziału, działalności Koła Naukowego i katedry. Znajdziemy także informacje o Kolegium Nauk Humanistycznych i Języków Obcych, Kolegium Pedagogicznego, Studium Muzyki Nowej i in. Do wiadomości powszechnej podaje się informacje o sukcesach pedagogów i studentów. Wszelkie dokładne dane znajdują się (i podlegają systematycznej aktualizacji) na tablicy ogłoszeń wydziału i/lub są dostępne w dziekanacie. Monitorowanie postępu w udostępnianiu stosownych informacji na stronie internetowej Uczelni należy do zadań Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Dostępność do informacji otwiera wydawany corocznie Informator, a także Kalendarium koncertowe. Wydział Dyrygentury Symfoniczno-Operowej organizuje Dzień otwarty dla Kandydatów ze szczegółowo dostępnym programem spotkań (w roku 2020 w dn. 7-8 marca). Dobremu przygotowaniu do rekrutacji służy także kurs przygotowawczy dla kandydatów, prowadzony od lutego do czerwca każdego roku. O pracach Katedry Dyrygentury można się dowiedzieć także podczas otwartych wykładów i konferencji, które są anonsowane na internetowej stronie głównej uczelni. Ponieważ wszystkie zajęcia zbiorowe i grupowe są co do

zasady otwarte, kandydaci mają szansę zorientowania się tak w treści, jak i metodach czy sposobu pracy danego pedagoga. Zazwyczaj każdy z nich jest otwarty na indywidualne konsultacje, co w przypadku kompozycji jest często wykorzystywane przez kandydatów na te studia.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W ciągu ostatnich kilku lat funkcjonowania Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki nie stwierdzono znaczących uchybień lub zjawisk patologicznych w procesie kształcenia. W przypadku zaobserwowania jakichkolwiek nieprawidłowości, studentowi przysługuje prawo złożenia podania do dziekana z prośbą (np. o zmianę pedagoga konkretnego przedmiotu) oraz innymi uwagami lub komentarzami dotyczącymi przebiegu studiów. Istotna jest wówczas także rola samorządu studenckiego, który wspiera studenta w problematycznej sytuacji. Na przestrzeni lat nieliczne drobne konflikty w relacjach student – pedagog rozwiązywane były polubownie, w toku życzliwych rozmów i dyskusji. Trzeba podkreślić bardzo duży stopień indywidualizacji kształcenia na kierunku, a co za tym idzie – ścierania się różnych osobowości.

Hipotetyczny obszar patologii w procesie kształcenia, wobec którego stanęło wiele uczelni w Polsce, jakim jest problem plagiatów, nie występował na ocenianym kierunku. Z jednej strony bardzo wysokie kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne kadry, z drugiej zaś kolegialny przebieg zaliczeń, kolokwium i egzaminów, skutecznie zapobiegają ewentualnemu zaistnieniu plagiatu. Warto w tym miejscu podkreślić, iż system antyplagiatowy funkcjonuje bez przeszkód.

Według bieżącej oceny Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, aktualnie przyjęte rozwiązania i wdrożone od października 2012 roku programy studiów umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a cały konglomerat efektów kształcenia, treści programowych wraz z przyjętymi formami zajęć i stosowanymi metodami dydaktycznymi, tworzy spójną całość. Weryfikacja po przeprowadzeniu trzy- i dwuletniego cyklu dla studiów odpowiednio licencjackich i magisterskich potwierdziła ten fakt. Warto podkreślić, że jakość i liczebność kadry oraz jej dorobek naukowy i artystyczny w obszarze kształcenia na ocenianym kierunku gwarantują realizację celów edukacyjnych. Na szczególną uwagę zasługuje także fakt, że zatrudnianie kadry dydaktycznej na Wydziale (w tym na ocenianym kierunku) odbywa się z zastosowaniem procedur konkursowych.

Zasady rekrutacji i dyplomowania studentów są klarowne i zobiektywizowane, a system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja skutecznemu osiągnięciu efektów kształcenia przez studentów. Wydziałowa Komisja ds. zapewniania jakości kształcenia kontroluje standardy edukacyjne na Wydziale (w tym i ocenianym kierunku), tak aby stale podwyższać kulturę jakości procesu dydaktycznego.

Wydaje się, że proces wdrażania procedur projakościowych na kierunku Dyrygentura należy ocenić jako optymalnie realizujący koncepcję doskonalenia jakości kształcenia.

Nad właściwą korelacją poszczególnych elementów czuwa powołana na okres do dn. 31 sierpnia 2020 r. przez JM Rektora prof. dr. hab. Klaudiusza Barana Uczelniana Komisja ds.

Zapewnienia Jakości Kształcenia w składzie: dr hab. Aleksander Kościów, prof. UMFC — przewodniczący, prorektor ds. studenckich i dydaktyki, dr hab. Michał Sławecki, prof. UMFC — koordynator ds. zapewnienia jakości kształcenia, dr hab. Dariusz Przybylski, prof. UMFC — przedstawiciel Wydziału Kompozycji, Syrygentury i Teorii Muzyki, dr Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa — przedstawiciel Wydziału Instrumentalnego, dr hab. Rafał Grząka — przedstawiciel Wydziału Instrumentalnego, dr Wojciech Koprowski — przedstawiciel Wydziału Instrumentalnego, prof. dr hab. Rober Cieśla — przedstawiciel Wydziału Wokalno-Aktorskiego, dr hab. Piotr Wilczyński, prof. UMFC — przedstawiciel Wydziału Dyrygentury i Wokalistyki Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki, dr hab. Klaudia Carlos-Machej, prof. UMFC przedstawiciel Wydziału Dyrygentury i Wokalistyki Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki, dr hab. Tomira Rogala — przedstawiciel Wydziału Reżyserii Dźwięku, dr hab. Anna Olszewska, prof. UMFC — przedstawiciel Wydziału Instrumentalno-Pedaogicznego, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki, stud. Maria Kożewnikow — przedstawiciel Studentów i mgr Krzysztof Ostrowski — przedstawiciel Doktorantów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - proces dydaktyczny oparty na relacji mistrz-uczeń oraz małe grupy studentów podczas zajęć zbiorowych, - stale poszerzany zakres praktyk z profesjonalnymi zespołami orkiestrowymi i instytucjami, - prowadzenie i udział w zespołach wykonawczych, w nagraniach oraz koncertach, - program POWER obejmujący szkolenia w zakresie przedsiębiorczości muzycznej, budowania kariery oraz umożliwiający kontakt z wybitnymi artystami - „Reach the Stars”, - wyjazdy zagraniczne: stypendia, koncerty, kursy, konkursy - możliwość samodoskonalenia programów studiów 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział studiów na dwa stopnie, - wciąż wymagający rozszerzenia dostęp do praktyk z zespołami orkiestrowymi,
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości stanowisk asystenckich w instytucjach muzycznych (filharmonie, orkiestry, opery), - konkursy dla młodych dyrygentów (Wrocław, Białystok, Katowice, Warszawa), 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie pracy zarobkowej przez studentów, szczególnie widoczne na studiach II st. - studiowanie na różnych uczelniach jednocześnie,

Wśród perspektyw rozwoju kierunku Dyrygentura należy zauważyć ciągłe starania o zwiększanie dostępności współpracy z profesjonalnymi zespołami orkiestrowymi w procesie dydaktycznym. W chwili obecnej wydział stale współpracuje z Orkiestrą Polskiego Radia, Reprezentacyjnym Zespołem Artystycznym Wojska Polskiego (praktyki orkiestrowe, koncerty dyplomowe), Teatrem Wielkim – Operą Narodową (praktyki operowe), umożliwiając ponadto uczestniczenie studentów w próbach do koncertów w Filharmonii Narodowej oraz asystowanie uznanym dyrygentom podczas przygotowań koncertów Orkiestry Symfonicznej UMFC. Zauważalna jest również dbałość o poszerzanie zakresu funkcjonowania elementów zaplecza edukacyjnego, zarówno w wymiarze lokalowym i technologicznym, jak i merytorycznym. Odpowiedzią na wciąż poszerzający się horyzont dostępnych form wyrazu artystycznego w nałożeniu na nieustannie rozwijające się środki temu służące jest obecność przedmiotów fakultatywnych oferowanych studentom kierunku dyrygentura przez Wydział Reżyserii Dźwięku związanych z multimediami, realizacją nagrań audio oraz video.

Dobre prognozy daje także współpraca jednostki ze środowiskami pozauczelnianymi – z Akademią Sztuk Pięknych, Akademią Teatralną czy licznymi instytucjami kultury

(filharmoniami i teatrami). Poziom podejmowanych przedsięwzięć i wzajemna życzliwość, wraz z wymienionymi wyżej współczynnikami sugerującymi pozytywne perspektywy rozwoju kierunku ukazują, jak istotnym potrzebom jednostki uczelnia w swych działaniach wychodzi naprzeciw i jakim wyzwaniem jest w stanie stawić czoła w przyszłości.

Wśród postulatów na przyszłość dotyczących procesu edukacyjnego na kierunku dyrygentura rysuje się konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na możliwość kształcenia takich nawyków, jak: umiejętność i konieczność samodzielnej aktualizacji wiedzy w zakresie rozwijania słuchu wrażliwego i inteligencji słuchowej, biegłości w praktyce warsztatowej, historii muzyki, analizy dzieła muzycznego i literatury muzycznej, zainteresowań badawczych, edukacyjnych lub organizatorskich, ciągłej aktywność organizacyjnej i merytorycznej.

Program studiów powinien rozwijać niestandardowe metody kształcenia, opierające się głównie na budowaniu relacji „mistrz-uczeń” poprzez poznawanie autorytetów, indywidualne konsultacje, tworzenie ścieżek kariery, pobudzanie zainteresowań badawczych, a także pracę zespołową, projektową. Dzięki tym działaniom studenci będą mogli kształtować swą osobowość naukową i twórczą, a także aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym przyczyniając się do podnoszenia poziomu i jakości życia w nowoczesnym europejskim społeczeństwie.

Planowanemu rozwojowi perspektyw kierunku Dyrygentura służyć mają m.in.: intensyfikacja wewnętrznej oceny jakości kształcenia, wysokie wymagania stawiane przeprowadzanym projektom naukowo-artystycznym oraz działalności interpretacyjnej, możliwość korzystania z zasobów światowej literatury naukowej poprzez dostęp do elektronicznych baz czasopism i publikacji naukowych oraz zasobów muzycznych, stałe wzbogacanie stanu posiadania uczelnianej biblioteki i fonoteki oraz dbałość o renowację i rozbudowę zaplecza lokalowego i logistycznego. Ważnym elementem dla przedstawicieli władz wydziału jest i winno być w przyszłości stałe zabieganie o poszerzenie współpracy z szeroką liczbą instytucji muzycznych, umożliwiających poznawanie niezwykle istotnego – praktycznego zaplecza pracy dyrygenta.

Wszystkie powyższe działania i perspektywiczne założenia mają na celu świadome budowanie wysokiej jakości wieloaspektowego kształcenia na kierunku Dyrygentura.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Warszawa, dnia 26.02.2020

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (wg stanu na 31.12.2016)	Bieżący rok akademicki (wg stanu na 31.12.2019)	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	3	5	-	-
	II	3	3	-	-
	III	5	3	-	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	3	4	-	-
	II	3	1	-	-
Razem:		17	16	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2017	3	3	-	-
	2018	4	1	-	-
	2019	5	4	-	-
II stopnia	2017	3	3	-	-
	2018	0	1	-	-
	2019	4	9	-	-
Razem:		19	21		

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

STUDIA I STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6/180
Łączna liczba godzin zajęć	2010
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	156
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	53
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	praktyki nie są przewidziane
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	praktyki nie są przewidziane
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1.2010/0 2. brak studiów niestacjonarnych

STUDIA II STOPNIA

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4/120
Łączna liczba godzin zajęć	885
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	116
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	40
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	praktyki nie są przewidziane
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	praktyki nie są przewidziane
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
<p>1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p> <p>2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p>	<p>1.885/0</p> <p>2. brak studiów niestacjonarnych</p>

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

STUDIA I STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Dyrygentura	wykład	180	22
Konsultacje pracy licencjackiej	seminarium	15	17
Orkiestra	ćwiczenia	45	9
Zespół wokально-instrumentalny	ćwiczenia	120	6
Praktyka operowa	ćwiczenia	60	6
Czytanie partytur	ćwiczenia	90	9
Dyrygowanie chórem	ćwiczenia	30	2
Instrumentacja	ćwiczenia	30	4
Instrumentoznawstwo	wykład	30	2
Harmonia	wykład	120	6
Ćwiczenia z harmonii	ćwiczenia	30	4
Kontrapunkt	ćwiczenia	30	2
Historia muzyki z literaturą muzyczną	wykład	120	7
Historia muzyki polskiej do XIX wieku	wykład	120	7
Muzyka polska XX i XXI w.	wykład	60	4
Analiza dzieła muzycznego	seminarium	60	4
Kształcenie słuchu	ćwiczenia	90	6
Fortepian z nauką akompaniamentu	ćwiczenia	90	12
Instrument dodatkowy	ćwiczenia	60	8
Chór	ćwiczenia	120	8
Przedmiot humanistyczny	wykład	120	8
Język włoski	wykład	60	6
Razem:		1845	156

STUDIA II STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Dyrygentura	wykład	120	34
Konsultacje pracy dyplomowej	seminarium	15	16
Orkiestra	ćwiczenia	45	6
Zespół wokalny-instrumentalny	ćwiczenia	60	3
Praktyka operowa	ćwiczenia	60	6
Czytanie partytur	ćwiczenia	30	4
Instrumentacja	ćwiczenia	15	2
Specjalistyczna literatura muzyczna	wykład	60	3
Współczesne techniki kompozytorskie	wykład	60	4
Propedeutyka kompozycji	ćwiczenia	30	6
Seminarium prelekcji i krytyki	seminarium	30	2
Kształcenie słuchu	ćwiczenia	60	4
Fortepian z nauką akompaniamentu	ćwiczenia	30	4
Instrument dodatkowy/improvizacja fortepianowa	ćwiczenia	60	8
Przedmiot humanistyczny	wykład	120	8
Marketing w kulturze	wykład	30	2
Konwersatorium języka ang/niem/franc	wykład	60	4
Razem:		885	116

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Kolegium Pedagogiczne Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina jest jednostką międzywydziałową umożliwiającą studentom uzyskanie kwalifikacji pedagogicznych. Zajęcia prowadzone w ramach Studium mają charakter fakultatywny dla wszystkich Wydziałów UMFC.

Absolwenci Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina mają możliwość uzupełnienia kwalifikacji pedagogicznych po otrzymaniu zgody Rektora, odpłatnie, w ramach zajęć prowadzonych dla studentów.

Zajęcia w ramach Studium Pedagogicznego obejmują:

- a. blok przedmiotów psychologicznych i pedagogicznych
- b. dydaktykę przedmiotową
- c. przedmioty uzupełniające
- d. praktyki pedagogiczne

Wszystkie przedmioty Studium zamieszczone są w Katalogu Przedmiotów Fakultatywnych.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Wydział nie prowadzi zajęć w języku obcym, z wyjątkiem zajęć indywidualnych, np. w ramach programu ERASMUS+

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku).
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować.